XIX. évf. 226. sz. 1942 október 9 péntek Ára: 12 fillér.

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) Telefon: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Előfizetési ár: havonta 3 pengő, negyedévre 8·70 pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

A hirtelen

szerzett vagyonok sorsáról beszélt a magyar miniszterelnök és nem jósolt valami hosszú életet ezeknek a vagyonoknak. Érthető, hiszen rendesen *»eben jött vagyon eben vész el«*, mondta mindig a magyar közmondás. A közmondás pedig évezredek hagyományát és tapasztalatát egyesíti magában.

Ma konjunkturális idők vannak.

Ez a nemzedék már sok konjunktúrát látott, de a mai minden eddigit felülmul. Ilyen időkben igen sok ember nem nagyon válogatja meg eszközeit és módját annak, hogy hogyan kerül a pénz.

Mondják, hogy a pénznek nincs szaga.

Tévedés.

A pénznek is van szaga, ha mindjárt mindenki nem is érzi meg rajta a tisztességtelen illatot. Minden pénznek szaga van, de egyiknek a saját verejtékünkből szakadt szag, a másikon a mások keserves verejtékének szaga érzik. A magunk verejtékével szerzett pénznek nincs szaga.

Mert ezt senki se érzi rajtunk kívül, erről senki se tud titkon elmondott rémtörténetet, erről a pénzről nem beszélnek úgy, mint valami könnyen szerzett és elherdálásra szánt vagyonról . . .

A másé, az más ! . . .

A mai idők felette alkalmasak arra, hogy sok embert megszédítsenek.

A zavarosban halászni mindig szerettek egyesek, de most sokak próbálnak úgy halmozgatni, hogy közben ájtatos pislongatással elvárják az emberektől, hogy őket a legbecsületesebb embereknek tartsák. Nem elég, hogy szégyentelenül kerülgetik a törvényes utakat, de még tiszteletet is akarnak a pénzük mögött keríteni. Ez azonban éppen az, amit semmi pénzért megszerezni nem lehet.

Minden vagyon valamilyen uton, módon került.

A tiszta vagyon útja egyenes és minden körülmények között tett, munka, cselekedet az alapja, elindulási forrása.

Az a vagyon, melyet nem ez tevemt, nem tartós. Ezekről a vagyonokról szólt a magyar miniszterelnök, mert igen, igen sok ilyen hirtelen szerzett vagyonról szól a fáma. És amikor a magyar miniszterelnök nyilatkozik, akkor az ország népe megnyugvással veheti tudomásul, hogy *nem nőnek a fák az égig, vagy egyszerűbben, mindennek van határa.*

Sokszor és sokat hallottuk már, hogy nem olyan időket élünk, mely idők alkalmasak lennének arra hogy egyesek »halálra« keressék magukat, másoknak a pedig a legszükségesebb se jut. Egyenlő elosztás, egyenlő eljárás és az ország sorsa azon fordul meg hogy annak vezetősége hol és hogyan látja meg a hibákat, kilengéseket. A hibák és kilengések meglátása már elindulás a gyógyulás és gyógyítás útján.

Ma sok mindenre tekintettel kell lenni, de első sorban az ország érdekét kell néznie mindenkinek. Az önzés helyett lemondás és a saját célok szolgálata helyett az egyetemes magyar célok szolgálata álljon első helyen.

Egészen bizonyos, hogy itt nem lesznek megismétlődő 1918-as idők.

Itt úgy, de úgy kell mindenkinek megállania a helyét, hogy abban hiba és kivetnivaló ne legyen.

A vagyonnak nemcsak előnyei de terhei is vannak, sőt még jobban lesznek. Ezek a terhek a rendes úton munkával szerzett vagyonnak nem jelentenek elviselhetetlen béklyókat, de a hirtelen felduzzadt vagyonú egyedek elhullanak közelesen, mert semmi tisztes létalapjuk nincsen.

Több munka, több felelősség, több áldozat és a régi tisztes vagyonok ezek után is kiállják az idők teherpróbáját . . .

A kaukázusi olajvidék központjához közelednek a németek

A szovjet fegyverletételi lehetőségét latolgatják Londonban — írja az olasz sajtó — A moszkvai amerikai nagykövet Washingtonba érkezett — Sztalin közös főparancsnokságot akar

A német nehéztűzérség tervszerűen rommá lövi Sztalingrád még meg nem szállott részeit

A keleti front eseményei állnak változatlanul az érdeklődés előterében. Bár hivatott berlini katonai magyarázók a német hadseregfőparancsnokság jelentéseinek lényegét nem abban látják, hogy a német támadó hadműveletek pillanatnyilag milyen eredménnyel jártak akár az Ilem-tótól délre, akár Sztalingrádnál, vagy pedig a Terek szakaszon, mégis jellemző, hogy leginkább a **kaukázusi szakasz fejleményeivel foglalkoznak.** Lényeges körülmények mondják, hogy az itteni hadműveletek két elkülönített támadó csoportban folynak. Az egyik csoport **támadásban van a Terek felsőfolyása mentén,** ahol a napokban elfoglalták Elhotovot, míg a második támadó csoportot a Terektől délre Mozdok vidékén kell keresni.

Malgobet városának legutóbb a hadseregfőparancsnokság által jelentett elfoglalása nyilván **a nyugati támadócsoport működésébe tartozik.** Hivatott katonai magyarázók közlése **szerint ez a város 40 km-nyire van Groznijtól nyugatra.** Ez az előnyomulás természetesen nem véletlen műve, mert Malgobet, mint az említett hivatalos körök nyomatékkal kiemelik, **nemcsak, hogy az ismert Groznij olajvidék szélén van, hanem magának is rendkívül bőséges olajforrásai vannak és mint olajtermő helyet igen nagyra értkelik.** Egyébként rámutatnak arra, hogy mindent összevéve ezen a szakaszon, a német támadások olyan elszánt szovjet ellentállásokba ütköznek, hogy csak erős harc árán lehet előbbre jutni.

A római „Tribuna" tudósítója jelenti, hogy a Kaukázusban a német páncélos haderők a nagy terepnehézségek és a megromlott időjárási viszonyok ellenére folytatják előrenyomulásukat. A Kaukázus középső részén a német páncélosok már csak 80 km-nyire állanak a középső Kaukázus nagy olajvidékének központjától, Groznijtól.

AZ UTOLSÓ SZOVJET TARTALÉKOK BEVETÉSE

A keleti harctérről érkezett jelentések szerint a legutolsó sztalingrádi harcokban már azok a szovjet tartalékok is résztvettek, amelyeket Verosilov tábornagy hadseregében messze a harctér mögött tartottak készenlétben. Úgy látszik a védősereg kimerülése arra kényszeríti a szovjet vezetőséget, hogy Sztalingrád védelmére rendelje ki azokat a tartalékokat, amelyeknek eredetileg egészen más rendeltetésük volt. Míg a szovjet hadsereg pótlása most már a legnagyobbrészt légi úton történik, a város északi részén változatlanul folyik a harc minden házesoportért. A Sztalingrádtól északnyugatra működő német páncélos haderő, amely eddig csak a szovjet támadás elhárítására szorítkozott, most támad.

A SZTALINGRÁDI HELYZET

Éjjel érkezett jelentések szerint katonai körök véleménye szerint a Sztalingrádért folyó harcban abból a szempontból következett be változás, hogy a hadászati cél elérésével a város belsejének elfoglalásával egészen a Volgáig végrehajtott áttöréssel feleslegessé vált, hogy a város többi részét a gyalogság és utászok ostromolják, hanem nehéz és legnehezebb tüzérség, amelyet időközben meg felelő helyen helyeztek el, tervszerűen rommá lövi azt. Ilyen körülmények között, mikor a tulajdonképpeni cél már elérhetőnek tekinthető, itteni felfogás szerint egyáltalán nem játszik többé szerepet, mikor következik el az az időpont, amikor leküzdik a nagy gyártelepeken létesitett legutolsó ellenállási fészkeket is. Mint itteni körökben különösen kiemelik, a Sztalingrádért folyó harc végső szakaszában a kezdeményezés teljesen a német hadvezetés kezében van. Ezzel kapcsolatosan utalnak arra a tényre, hogy a keleti arcvonal minden más helyén, hol nagyobb arányú helyi tisztogatások folynak, a kezdeményezés szintén a németek kezében van. A véderő főparancsnokságnak legutóbbi napokban kiadott jelentése saját előrehaladó támadási vállalkozásokról számol be. E vállalkozások itteni katonai körök szerint azáltal váltak lehetségessé, hogy a szovjetcsapatokat egészen a kimerülésig hagyták rohamozni és azután a németek tervszerű támadásba lendültek át.

HA A SZOVJET KÉNYTELEN LETENNI A FEGYVERT . . .

Míg Anglia nagykövete és államférfiai felvilágosításokat kérnek és tanácskozásokat folytatnak Sztalin leveléről, a közvéleményt egyetlen kérdés foglalkoztatja, **vajjon a Szovjetunió megmarad-e London és** Washington szövetségesének — **Abban az esetben, ha kénytelen letenni a fegyvert, minthogy a szövetségesek nem adták meg neki azt a segítséget, amelyet annyiszor megígértek** — írja a Popolo di Roma — **Londonban, már egy olyan háború gondolatával foglalkoznak,** amelyben az angolok és szövetségesek lesznek kénytelenek helytállani a tengelyerők kel szemben. Ez a háború természetesen sokkal veszélyesebb lesz, mint az amelyet immár néhány esztendeje folytatnak a rádióban és a lapokban, fűzi hozzá az olasz lap.

Mint Stockholmon át jelentik, szerdán az egész szovjet sajtó rendkívül éles formában vezércikkekben bírálta a Szovjet-Unió nyugati barátait, akik nem akarják beváltani ígéreteiket. A lapok gúnyrajzokat közölnek.

A „Pravdá"-ban például karikatura jelent meg az angol-amerikai főparancsnokságról. Mint a „Times" Moszkvából jelenti, ezt a rajzot különnyomatban terjesztik majd az egész Szovjet-Unióban. A címe : „Hol marad a második arcvonal ?"

A „Pravda" gúnyrajza angolszász tábornokok megbeszélését ábrázolja és a tábornokok megfelelő nevetséges formában szerepelnek rajta : kedélyes, idős urak, mindegyik óriási bajusszal, amilyet Angliában a hivatásos tisztek szoktak viselni. A karikaturán szereplő angolszász tisztek ilyen neveket viselnek : „Mi lesz, ha megvernek ?", „Megkockáztassuk ?", „Ne várjunk inkább még egy kicsit ?" stb. A tárgyalóasztal mellett két tiszt áll, az egyik angol, a másik amerikai egyenruhában. Vádolóan mutatnak a tanácskozó tábornokokra és az ajtó felé fordulnak, amely fölött egy óra függ és kevés híján 12-t mutat. Alatta naptár, „1942 március—október" felírással.

A MOSZKVAI AMERIKAI NAGYKÖVET WASHINGTONBAN

Mint Washingtonból jelentik, Roosevelt elnök megerősítette, hogy Standley moszkvai amerikai nagykövet megbeszélés végett Washingtonba jött. Kijelentette, hogy mind Standley, mind pedig Steinhardt amerikai nagykövet, akit szintén Washingtonba vár, a megbeszélések után visszatérnek állomáshelyeikre. Roosevelt végül közölte, hogy a legközelebbi tíz napon belül kandalló melletti csevegésben beszédet intéz a nemzethez.

A svéd lapok azt írják, hogy a brit és az amerikai kormány cáfolatai ellenére nyílt titok, hogy Standley nagykövet utazása Sztalin sajtónyilatkozatának **közvetlen következménye. Londonban általában az a felfogás uralkodik, hogy Sztalin főcélja a szövetségesek legfőbb hadvezetőségének egységesítése, ami más szavakkal a szovjet erősebb befolyását jelentené az általános hadászati tervekre.**

Egyre világosabbá válik, hogy Churchill moszkvai utazása nem járt a várt eredménnyel. Miután szerdán a „Times" és más angol lapok igen nyomatékosan követelték a szövetségesek hadvezetőségének jobb összehangolását, alig kétséges, hogy ez a probléma a legközelebbi időben a legfontosabb lesz az agolszászok és szövetségeseik egymásközötti kapcsolata terén. Londonban erősödik az a felfogás hogy belátható időn belül nagyobb katonai akciók várhatók az angolszászok részéről.

FONTOS TUDNIVALÓK

Ma, pénteken az 501—1000 sorszámú új zsírjegyeket és szappanjegyeket lehet kiváltani.

Megállapították a cukorrépa termelői árát. (3.)

20 kgr. tökmagért 1 kgr. szappanra szóló utalványt kapnak a termelők. (7.)

TŐKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

„A KINEVEZÉSEKEN HIÁNYZIK SZTALIN ALÁÍRÁSA...“

A szovjet hadügyi népbiztosság — mint Ankarából keltezett jelentés közli — kilenc új „politikai tanácsost“ nevezett ki hadosztálytábornoki rangban. Mindegyik tanácsosnak kiosztanak egy-egy hadosztályt.

Moszkvai jól értesült körökben — mondja a jelentés — rámutatnak arra, hogy a népbiztosság kinevezési rendeletéről, az eddigi szokástól eltérően, hiányzik Sztalin aláírása.

LAVAL FRANCIA KORMÁNYELNÖK

aki kedden hagyta el Vichyt, Párisba érkezve azonnal megkezdte megbeszéléseit. Közvetlen munkatársaival folytatott értekezlete után hosszasan elbeszélgetett a megszállott terület ügyeinek főszerkesztőivel, — szemügyre véve a kül- és belpolitika időszerű kérdéseit is.

Laval 250 nagybirtokos és vállalati vezető előtt részletes beszámolót tartott a bel- és külpolitikai helyzetről Laval ezután megbeszélést folytatott a munkásszervezetek titkáraival, valamint a munkás és szociális tájékoztató bizottság képviselőivel.

EGYRE TÖBB JAPÁN CSAPAT SZÁLL PARTRA A SALAMON-SZIGETEKEN

A Salamon-szigeteken szünet nélkül folyik a japán csapatok partra szállítása. A hajóhad és a légi erő hathatósan támogatja a partraszállási műveleteket. Különösen Guadalcanal szigetének északnyugati vidékére érkeztek jelentősebb csapatok és hadianyagok.

Hétfőn a japánok nagyobb csapatokat szállítottak partra a Viru-öbölben, ahol azonnal hídfőt alakítottak és azt később szilárdan megerősítették.

A sanghâji rádió jelentése szerint a legfrissebben beérkezett jelentések arról számolnak be, hogy a Salamon szigetek birtokáért a leghevesebbb harcok folynak. A japánok szünet nélkül újabb csapatokat szállítanak partra a Salamon-szigeteken. A japán hadvezetőség — minden jel szerint — eltökélt szándéka, hogy a tengerbe szorítsa a partraszállt amerikai csapatokat.

Port Moresby birtokáért továbbfolynak a súlyos harcok. Az ausztráliai csapatok egy helyen betörtek a japán állásba, de a japánok bekerítették őket. Az ausztráliai csapatok kétségbeesetten harcolnak.

NÉMET VÁLASZ AZ ANGOL NYILATKOZATRA

Német politikai körökben kijelentik, hogy a német véderő főparancsnokságának a német hadifoglyok bántalmazása ügyében tett megállapításaira adott angol válasznyilatkozat megkerüli a kérdést. Mint német kézben levő adatok bizonyítják, csak olcsó kibúvókról és a való tényállás elferdítéséről lehet szó. A német közvéleményben a közölteket a londoni rádió cáfolata semmiképpen sem befolyásolhatja.

INDIÁBAN

a függetlenségi mozgalom további fejleményekre vezetett. A hindu Mahasabha különbizottsága Roosevelt elnökhöz és Csang Kai Sek tábornagyhoz fordult közbelépésért. Azt kérte, hogy a két államférfiú javasolja egy nemzeti kormány megalakítását Indiában. A Mahasabha táviratában Roosevelt és Csang Kai Sek támogatását kéri, hogy függetlenségi nyilatkozatot kapjanak India számára.

Az angol hírszolgálat közli: **Amery indiai brit államtitkárnak az alsóházban tett kijelentését, amely szerint az indiai zavargások áldozatainak száma 846 halott és 2024 sebesült. Az angol kormánytisztviselők, katonák és rendőrök közül 60 ember vesztette életét.**

HADIJELENTESEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnoksága közli:

A Kaukázus vidékén visszavertük az ellenséges támadásokat és támadó ékeink tovább nyomultak előre az ellenség elkeseredett ellenállásával szemben.

Sztalingrádban is súlyos harcokban újabb területet kellett feladnia az ellenségnek. A várostól északnyugatra körül zárt és két részre osztott ellenséges erőket most már megsemmisítettük.

Erős német légikötelékek és **román harcirepülőgépek, valamint a légierő légvédelmi tüzérsége eredményesen avatkozott** be, a harcterek harcaiba. Más harcirepülő kötelékek megint éjjel-nappal bombáztak fontos közlekedési csomópontokat és támadták utánpótlási forgalmat a Volga alsó folyása és a Kaspi-tenger mentén.

Kalugától nyugatra lévő szakaszon a német csapatok meglepetésszerű támadással elfoglalták a szovjet erők egyik magaslati állását és ott védelemre rendezkedtek be. Az esti vállalkozások során sok harciberendezést szétromboltunk.

A **Ladoga-tótól** délre kivetettük az ellenséget jól kiépített erdei állásaiból. Az elfoglalt állások visszaszerzésére indított ellentámadások kudarcba fulladtak.

Az ellenség átkelési kísérleteit a Néván eredményes tüzérségi tűzzel meghiúsítottuk.

Az északi arcvonalszakaszon tovább folytak a légitámadások fontos vasútvonalak ellen és eredményes találatokat értünk el. A Kandalaksa öböltől nyugatra és a lappföldi arcvonalon támadó vállalkozásokban közelharcokban elfoglaltuk az ellenség több erős támaszpontját.

Berlin, október 8. (Német TI.) A német véderő főparancsnokságához érkezett jelentések szerint október 7-én a Kaukázus hegyeiben ismét 50 szovjet kiserődöt és 25 megerősített tábori állást foglaltak el a német csapatok. A bolsevisták október 7-én Tuapsze térségében a dél felé kiszélesedő völgyekben kísérletet tettek lovassági egységek harcbavetésére. Zuhanóbombázó repülőgépek megtámadták a lovascsapatokat és szétszórtak egy lovashadosztályt, amely csaknem teljesen felmorzsolódott. Malgobektől délre és keletre a német gyalogság benyomult a bolsevisták megerősített állásaiba és kivetette az ellenséget. (MTI)

Nyugati légi harcok

Német hadijelentés: Az október 7-re virradó éjjel gyorsnaszádaink előretörtek a brit tengerpart felé, több helyen megtámadták az ellenség hajókaravánforgalmát és elsüllyesztettek négy kereskedelmi hajót, összesen 11.500 tonnányi hajóteret, valamint egy őrhajót, azonkívül torpedótalálatokkal egy ötödik és egy hatodik gőzöst is megrongáltak; elsüllyedésüket az erős elhárítás következtében már nem figyelhették meg.

Könnyű harci repülőgépek a nap folyamán katonai célokat és hadászatilag fontos berendezéseket támadtak Anglia déli partján.

Eszakafrikában és a Földközi-tengeren

Az olasz főhadiszállás közleménye: Az egyiptomi arcvonalon mérsékelt szárazföldi és légitevékenység folyt.

A Tobruk ellen intézett légi támadás alkalmával egy ellenséges repülőgép a légvédelmi ütegek találata következtében, Bardia közelében lezuhant.

Időszerű kis lexikon

Malgobek kaukázusi olajváros, amelyet a német csapatok elfoglaltak, 1927 óta fontos szerepet játszik a szovjet kőolajtermelésében, mert azóta nagyszabású kísérletek indultak meg, hogy a környéken talált kőolajforrásokat a grozniji medence termelésének növelésére használják fel. Szovjet statisztikák szerint a malgobeki kőolajforrások 1938-ban összesen 961.000 tonna olajat szolgáltattak. Az ott talált nyersolaj nagymennyiségű parafint tartalmaz. Malgobek csatlakozik a grozniji petróleumvidék nagy olajvezetékéhez.

KELLOG-PAKTUM néven alatt ismeretes az az egyezmény, mely a háborút bűncselekménnyé nyilvánítja, anélkül azonban, hogy az alkalmazkodó szankciókat körvonalazná. **Kellog Frank Billings amerikai államférfi dolgozta ki 1926 és 1928 között. 1928-ban, a Briand francia külügyminiszter elnöklete alatt lefolyt párizsi konferencián 15 állam írta alá. Kellog 1856-ban született a New-York állambeli Potsdamban. — Ügyvéd volt s az államot képviselte a papír és petróleum trösztökkel szemben. A republikánus párt jelöltjeként 1917-ben szenátor lett, 1924-ben pedig londoni nagykövet. Az USA külügyi államtitkára is volt. Most, 86 éves korában hunyt el.**

Apollo filmszínház

Jávor Pál, Réthy Eszter, Pethes Sándor, Kökény Ilona, Mihályffy Béla, Raffay Blanka, Juhász József a főszerepben.

Estélyi ruha kötelező

Zenés bűnügyi vígjáték, az izgalom, szerelem és a humor filmje.

Hungária Filmszínház

Ma utoljára:

Tóparti látomás

JÁVOR, TOLNAY SIMOR, MAKLÁRY RAJNAY VILÁGHÍRADÓ!

Vígszínház mozgó

Ma 5 és 7 órakor kizárólag 16 éven felülieknek

A király bolondja

az izgalmas világfilm: Victor Hugó regénye. Főszereplő: Michel Simon.

30 ezer német tér vissza Horvátországból

Zágráb, okt. 8. (MTI) A német és horvát kormány megegyezést kötött a Horvátország egyes vidékein lakó német néptagok hazaköltöztetése tárgyában. *Összesen mintegy 30 ezer német fog repatriálni.*

A visszaköltözetés fakultatív. Minden 18 évet betöltött maga nyilatkozhat szándéka felől. A visszaköltözöttek vámmentesen magukkal vihetik minden személyes holmijukat, a képező ingóságokat 10 napra való élelmet, míg ingatlanaik és azok felszerelése a két ország közötti elszámolás tárgya lesz.

A visszaköltözést a tél beállta előtt kívánják lebonyolítani. A visszaköltözöttek vonata Nyugat-Magyarországon át fog Németországba menni.

A Kaukázus „első bolsevistáic“

Sztalin pályafutásának kezdete

1905-öt írtak akkoriban. A cári birodalom városaiban mindenfelé sztrájkok és lázongások nyugtalanították a halóságokat. Oroszország minden ízében recsegett-ropogott. A japánokkal folyt atott szerencsétlen háború Kelet-Ázsiában, ahol az orosz csapatok vereséget vereség után szenvedtek, valamint a cári flotta megsemmisítése Csuzimánál csak az izgatók malmára hajtotta a vizet. Az orosz határ szélén fekvő Kaukázusban forrongással volt tele a levegő. Jelszavakat adtak tovább szájról szájra. Ezeket a „forradalom titkos központi komitéja“ gyártotta, hogy ezzel is izgassa a lakosságot: „sajtószabadság“, „vallásszabadság“, „gyülési szabadság“, „le a cárral!“, „éljen a szabad Kaukázus!“, „éljen a proletárság!“ és hasonló hangzatos szavakkal próbáltak hangulatot csinálni.

A forradalmi mozgalmat igen ügyesen a „kaukázusi népcsoportok szabadságmozgalmának“ álarca mögé rejtették. Pedig az egészet a bolsevista párt szervezte, amelynek létezéséről akkoriban még alig sejtett valamit a nyilvánosság. Titkos rendezők irányították ezt a játékot a színfalak mögül.

Élt abban az időben a Kaukázus vidékén egy híres rabló, bizonyos Selim kán. Vakmerő támadásokat hajtott végre, békés utazókat tartóztatott fel a hegyekben. Romantikus és lovagias rablókapitány hírében állt. A szegényeket nem bántotta és a hölgyekkel szemben rendkívül udvarias volt. A hatóságok eleinte nem tudták megkülönböztetni, hogy hol találkozik egymással a félvad néptörzsek szabadság iránti vágya és a nemzetközi forradalmárok munkája. Akárhogy is volt: mindenki azt hitte, hogy Selim kán meg fogja ragadni az alkalmat és felszabadítja hazáját a cári uralom alól.

Egy szép őszi napon különös utazók haladtak a gruziniai hágón átvezető országúton. A négylovas postakocsit egész csapat állig felfegyverzett csendőr kísérte. Kellett is a kíséret, hiszen a kocsiban az orosz birodalmi bank hatalmas pénzküldeményét vitték a tifliszi bank részére. Körülbelül egymillió rubelt tett ki az összeg bankjegyekben. Bizony a zsandárok sem érezték elég biztonságban bőrüket, hiszen errefelé nem volt ritkaság a rablótámadás...

Már lassan Tiflisz közelébe értek, midőn hirtelen lövések hangzottak. Egy lovascsapat ugratott az erdő sűrűjéből feléjük. A csendőrök védelembe helyezték, ám ebben a pillanatban rettenetes robbanás rázta meg a levegőt. Bombát dobtak a lovak közé! Az állatok ágaskodtak, vadul nyerítettek, összeestek és saját vérükben fetrengtek. A postakocsit sűrű füstfelhő borította. De máris elszánt képű banditák közeledtek a kocsihoz. Három csendőrt azonnal szétlépett a bomba, míg a többi — ezt látva — ijedten menekült a tett színhelyéről.

Este már rikkancsok kiáltották szét a szenzációt Tiflisz utcáin: „A cári l[illegible]k pénzszállítmányát fényes n[illegible]pal elrabolták a város kapui előtt! Három csendőr halott, [illegible] súlyosan megsebesült! Az ismeretlen merénylők utolsó szálig eltűntek!“

Koljubakin tartományi kormányzó azonnal jelentéstételre rendelte magához a rendőrfőnököt, akinek állítólag nem sikerült bizonyos nyomra akadni. A kormányzó persze meg volt róla győződve, hogy a tettes csak a hírhedt Selim kán lehetett, aki úgy látszik tényleg a forradalmárok szolgálatába lépett. A rendőrfőnök más véleményen volt. És tényleg: néhány nap multva már kiderült, hogy a lovagias Selim kánnak semmi köze a dologhoz, habár az igazi tettesek igyekeztek a híres rablókapitányra terelni a rendőrség figyelmét. Mint mindenütt, a forradalmárok közt is akadt ember, aki jó pénzért elárulta a támadás megszervezésének körülményeit. Igaz, hogy elkésett egy kissé, mert a bajt már nem lehetett megelőzni és a rablók mind kereket oldottak. Annyit azonban biztosan megállapítottak, hogy a terrorcselekményt egy bizonyos Dschugaschwilli nevű ember szervezte meg.

A kormányzó **még** sohasem hallotta ezt a nevet. A rendőrfőnök jelentése szerint ez a Dschugaschwilli egy kicsapott papnövendék, aki már a szemináriumban is lusta és semmirevaló módon viselkedett, sőt érintkezésbe került a forradalmár körökkel és a növendéktársait is megmérgezte a lázongás szellemével. Szeret azzal dicsekedni, hogy ő a „Kaukázus első bolsevistája“. A kormányzó kicsinylően nevetett: „Egy pópajelölt mint pénzrabló és bolsevista? Na, ezzel hamarosan készen leszünk!“

Nem is sejtette, hogy a „Kaukázus első bolsevistája“ később Sztalin néven folytatja pályafutását, negyedszázaddal később egész Oroszországot elárasztja vérrel és amint első tetténél, úgy máskor is mindig orvul támad rejtekéből a világ ellen. Ma már köztudomású, hogy Sztalin 1905-ben a megszorult bolsevista párt részére rabolta el a cári bank pénzét, sőt nem is tőle származik a terv, hanem a párt akkori vezetőitől. (TFK).

———oOo———

Olimpia-érem a bátorságért

Sokan emlékeznek még arra hogy 1932-ben a losangelesi olimpiászon Lauri Lehtinen finn hosszútávfutó lett az első az első 5000 méteres futásban és így megnyerte az arany olimpiaérmet. Most az az érdekes hír érkezett Finnországból, hogy **Lehtinen ezt az értékes kitüntetést a finn főparancsnokság rendelkezésére bocsájtotta. Csupán azt kötötte ki, hogy olyan katonának adja oda, aki a karjalai földszoroson tüntette ki magát.** A főparancsnokság rendeletére Maekinen zászlós kapta meg az arany díszjelvényt, mert egy, a szovjetoroszok ól elfoglalt támaszponton példás hősiességgel harcolt. Csapata élén haladva sikerült neki utolsó emberig felmorzsolni az ellenséges csapatot amely egy hadászatilag fontos dombot tartott megszállva. Maekinen egyébként kiváló könnyűatléta és síelő. Így került az arany olimpiaérem mint jutalom a példás hősiességért az egyik sportembertől a másikhoz.

Az új zsírjegyek és szappanjegyek kiosztásának sorrendje

Az új zsírjegyek, illetve a szappanjegyek kiosztása — a torlódások elkerülése végett — a jelenleg érvényben lévő rendes zsírjegyen a lakásrovat alatt baloldalon tintával feltüntetett naplótételszám sorrendjében a következőleg történik:

október 9-én, pénteken d. e. 8—2-ig 501—1000 sorszámig,
okt. 10-én, szombaton d. e. 8—1-ig 1001—1500 sorszámig,
okt. 12-én, hétfőn d. e 8—2-ig 1501—2000 sorszámig,
okt. 13-án, kedden d. e. 8—2-ig 2001—2500 sorszámig,
okt. 14-én, szerdán délelőtt 8—2-ig 2501—3000 sorszámig,
okt. 15-én, csütörtökön délelőtt 8—2-ig 3001—3500 sorszámig,
okt. 16-án, pénteken d. e. 8—2-ig 3501—4000 sorszámig,
okt. 17-én, szombaton délelőtt 8—1-ig 4001—4500 sorszámig,
okt. 19-én, hétfőn a 4501 sorszámon felüli naplótétel számmal bírók tulajdonosai vehetik át zsír-, illetve szappanjegyüket.

—oOo—

Megállapították a cukorrépa termelői árát

A hivatalos lap csütörtöki számában megjelent közellátásügyi miniszteri rendelet az **1942 évi** terméső **cukorrépa legmagasabb termelői árát, bármely feladó állomáson mázsánként 4.93 pengőben** állapította meg.

Ezenkívül a vevő a cukorgyárak, illetve a szeszgyárak által adott természetbeni mellékszolgáltatások, megváltásának ellenértékeként, megegyezés szerinti, de mázsánként legfeljebb 42 fillér ártöbletet köteles mázsánként a termelőnek fizetni. Bármely más szolgáltatás kikötése, teljesítése, vagy elfogadása tilos.

—oOo—

Rajniss Ferenc sajtópöre

A múlt évben *Rajniss* Ferenc két cikket írt, melyekben az Általános Fogyasztási Szövetkezet ügyeivel foglalkozott és éles támadást intézett a szövetkezet vezetői ellen. A cikkben foglaltak miatt *Peyer* Károly és dr. *Györki* Imre sajtó útján elkövetett rágalmazás vétsége címén bünvádi eljárást indítottak Rajniss ellen, akinek ügyében tegnap kezdte meg a főtárgyalást a budapesti büntetőtörvényszék.

A tárgyalás megnyilása után mindenekelőtt személyi viszonyaira vonatkozóan hallgatta ki az elnök a vádlottat, aki elmondotta, hogy nyugalmazott OTI igazgató, ujságíró, büntetlen előéletű és *havi jövedelme 3—6000 pengő között van.*

A cikkek ismertetése után Rajniss Ferenc kijelentette, hogy nem érzi magát bünösnek. Kérte a valóság bizonyításának elrendelését az ügyben. A sértettek maguk részéről is kívánták a valóság bizonyítását és ellenbizonyítékokat jelentettek be. A bíróság rövid tanácskozas után elrendelte a valóság bizonyitását és rögtön meg is kezdte a mára beidézett tanuk kihallgatását.

Horváth József, a szövetkezet volt főtisztviselője terhelő vallomást tett a szövetkezet vezetőségére. Dr. Sprung János ügyvéd és Hajdu György dr. ügyvéd a szövetkezet felszámolására vonatkozólag tettek vallomást. Polgár Ferenc kereskedelmi alkalmazott, majd Horváth János kereskedő az Általános Fogyasztási Szövetkezet ügyviteléről és az alkalmazottakkal szemben tanusított magatartásról vallott. A továbbiak során a törvényszék kihallgatta Geissler Arthur, Stieber Kálmán, Frühwals Gusztáv, Kulin István volt szövetkezeti alkalmazottakat, akik szintén a szövetkezet üzletvezetéséről vallottak. Az utolsó tanu Tóth Gyula, a Szövetkezeti Értesítő volt szerkesztője volt. A tárgyalást szombaton folytatják, amikor a többi tanu kihallgatására kerül a sor.

A Kormányzó Úr zászlószalagot adományozott egy hegyi zászlóaljnak

A Kormányzó Úr Őfőméltósága 1942. évi szeptember 25. napján a következő legfelsőbb elhatározást méltóztatott kibocsátani:

Emlékezetül a szovjet elleni harcokban végrehajtott kimagasló és vitéz magatartásáért, a m. kir. kárpátaljai első honvéd hegyi zászlóaljnak csapatzászlószalagomat adományozom.

Ferenczy Károly ref. lelkipásztor ünnepélyes beiktatása vasárnap lesz

D. dr **Révész Imre** püspök és dr **Kölcsey Sándor** főgondnok aláírásával kibocsátották a meghivókat vasárnap délelőtt 10 órára a Nagytemplomban tartandó lelkipásztor-beiktatásra. Az ünnepélyes aktus után dr **Ferenczy Károly, az újonnan egyhangú** meghivással megválasztott lelkipásztor hirdeti az Igét.

Az istentisztelet után a presbiterium tart ünnepélyes gyülést az egyház tanácstermében. Egyetlen tárgya lesz: az új lelkipásztor bemutatkozása.

Ugyancsak vasárnap délután jelenik meg első ízben az új lelkipásztor ebben a minőségében a Csapó-utcai egyházrész tanácsülésén, ahol ünnepélyes keretek között üdvözli dr **Balla Bertalan** városi főjegyző.

Néhai Györffy Bengyel miniszter fia hősi halált halt

Budapest, okt. 8. Gyászhir érkezett tegnap a közellátásügyi minisztériumba a szovjet arcvonalról: *Bengyel György főhadnagy, a nemrégiben elhunyt Györffy-Bengyel Sándor közellátásügyi miniszter fia hősi halált halt.*

Bengyel főhadnagy századparancsnoki beosztásban harcolt a szovjet fronton, századával főleg a partizánok megfékezésére folyamatban levő hadműveletekhez osztották be, hősi halála a partizánokkal vívott harcokban érte.

Bengyel György főhadnagy legutóbb négy napig volt idehaza amikor édesapja temetésére jött vonattal, autóval és repülőgéppel a fővárosba a frontról. A hazafelé tartó útjában két ízben lámadták meg partizánok autóját, úgy kellett kivágnia magát a tűzgyűrűből. Édesanyját és fiatal feleségét a társadalom minden rétegéből elárasztják a részvétnyilvánításokkal.

Agyonsújtotta a villanyáram az üzemvezetőt

Halálos szerencsétlenség a szatmári sajtgyárban

Halálos szerencsétlenség történt a Szatmári Sajt- és Vajtermelő RT. gyártelepén. A szerencsétlenség áldozata *Antal* Árpád 25 éves üzemvezető, vajmester.

Délelőtt az egyik munkás bejelentette, hogy az úgynevezett savópincében, amikor az egyik csövet megfogta, villanyütést érzett.

Antal Árpád üzemvezető azonnal lement a pincébe, hogy megvizsgálja, mi okozza az áramütést. A talaj itt teljesen át volt ázva és amikor megfogta a szivattyúcsövet, áramütés érte, ekkor hirtelen *a savóvezeték csapjához nyult, igy áramkör keletkezett és a villanyáram az üzemvezetőt agyonsujtotta.*

Amikor az üzemben már jóideje nem mutatkozott Antal Árpád, a munkások rosszat sejtettek, lementek érte: ott találták az üzemvezetőt ülőhelyzetben, teljesen megmerevedve. Azonnal felszállították, mesterséges légzést próbáltak nála alkalmazni, majd orvost hivattak, aki már csak a beállott halált konstatálhatta.

HIDEG TÉL VÁRHATÓ

Finn-dán tudományos vita az időjárásról.

Az elmúlt telek rendkivüli szigorúsága sok találgatásra adott alkalmat, vajjon az idén is bekövetkeznek-e a rendkivüli hedegek Egy dán tudós nyilatkozata alapján különösen a skandináv lapok foglalkoztak részletesen ezzel a kérdéssel. Eddig ugyanis nem igen volt példa arra, hogy komoly tudományos emberek még a nyári hónapokban határozott jóslatokba bocsátkozzanak az elkövetkezendő telet illetően, mert a meteorológia mai álláspontja szerint, ez nem lenne egyéb puszta találgatásnál. Igy annál feltünöbb volt egy kopenhágai tudósnak a nyilatkozata, aki nyári kutatásainak alapján kijelentette, **hogy a kontinens — főleg azonban a skandináv és balti országok — újból rendkivül hideg télnek néznek elébe.** A dán tudós ugyanis a Keleti tengeren végzett különböző megfigyeléseket s méréseket, főleg a viz hömérsékletére vonatkozólag; a tengervíz hömérsékletét különböző mélységekben megmérve azt találta, hogy **augusztus első hetében 30 méter mélységben a víz mindösszesze 2 C fok meleg volt, ami ebben az időszakban rendkivül alacsonyabb értéknek számit.**

Ebből a megfigyelésből kiindulva a dán tudós arra a következtetésre jutott, hogy az idén a Keleti tenger vize nagyon korán fog lehülni és ez — főleg a környező országok éghajlatára — döntő be folyással lesz, pontosabban mondva, a tél megint, a tavalyihoz hasonlóan, igen hidegnek igérkezik.

Az egyik legnagyobb finn ujság az Uusi Soumi is foglalkozott a dán tudós nyilatkozatával. Mivel a finn ujságolvasó közönség körében ez az időjóslat nagy feltünést keltett, a lap kikérte illetékes finn tudományos köröknek a véleményét erről a szokatlan jóslatról. Az Uusi Soumiban nyilatkozva a finn tengerkutató intézet igazgatója, dr Jorva kijelentette, hogy nem oszthatja a dán kollégájának véleményét ebben a kérdésben. Szerinte az a jelenség, hogy a Keleti tenger vize szokatlanul hideg az idén, nem szolgáltathat semmiféle komoly alapot az időjóslatra, hanem csak azt bizonyítja, hogy az előző telek voltak rendkivülien kemények. A finn tudós továbbá kijelentette, hogy véleménye szerint a jövő tél időjárási viszonyai főleg a keleteurópai és szibériai légnyomási tényezőktől függenek melyek alakulását természetesen előre megjósolni még csak megközelítőleg sem lehet. Dr Jorva mindazonáltal rámutatott arra, hogy az utóbbi évek időjárási adatainak statisztikai feldolgozása olyan jeleket mutat, mintha a légnyomási tényezők eloszlásában valamiféle változás jelentkezne, amint ez az utóbbi három télen történt és a szokatlan hidegeket okozta, másrészt azonban eddigi tudományos statisztikák nem tudnak arról, hogy három egymásutáni rendkivüli szigorú tél után, még egy negyedik is bekövetkezett volna.

Hogy a két tudós közül a dánnak, vagy pedig a finnek lesz-e igaza, azt majd csak a beálló tél fogja jogerősen eldönteni

Meaölték a kemecsei harangozót

Statárium elé kerül a gyilkos

Gyilkosság történt Kemecse községben. Az elsötétítés ideje alatt megölték Gégény Mihály 47 éves harangozó, kemecsei lakost.

Gégény Mihály az egyik vendéglőben kártyázott, éjjel egy óra felé kezörge tek a kocsma ablakán és beszólt valaki, hogy Gégény jöjjön ki egy pillanatra. A harangozó nem gondolt semmi rosszra, nyugodtan felállt és kiment a vendéglő elé. A sötétben valaki kétszer beleszúrt. **A kés először az oldalába hatolt, a második szúrás a karján érte Gégény Mihályt.**

A súlyosan sérült embert azonnal beszállították a nyiregyházi Erzsébet-kórházba azonban a szerencsétlen ember sérülésébe belehalt. Utolsó szavai ezek voltak: **„Nem tudom ki szúrt meg".**

A nyomozó hatóságok azonban már tudják a tettes nevét, a gyilkos nem kerüli el az igazságszolgáltatást. Statárium elé kerül, mert a gyilkosság az elsötétítés ideje alatt történt.

Egy család borzalmas drámája

Apagyilkosság, gyermekgyilkosság, téboly...

A máramarosi Hetinka községben élt a Hotya-család, melynek tagjai közül ma már csak a 90 éves, magával tehetetlen öreg dédapa, Hotya János és menye vannak életben. *Hotya Pétert, aki durva, házsártos ember volt, szóváltás közben amikor megrugdosta feleségét, fia Hotya Illés lőtte szíven.* A lövés után felkapta az apjánál levő fejszét és darabokra vágta a holttestet. Aztán szekérre rakta a darabokra vágott tetemet és *a lovakra ráhúzott, hogy vigyék a holttestet, amerre akarják.*

Másnap a verekedés közben elfutott Hotya Illésné három gyermekével hazament. Meghallotta, hogy a csendőrség már nyomoz apósa meggyilkolása ügyében. Az *amúgyis gyenge idegzetű asszonyon kitört a téboly, felkapta a három gyermekét és a kútba dobta őket. Ő maga is utánuk ugrott, de sikerült kimenteni a gyermekek azonban vizbe fulladtak.* Az őrült asszonyt a máramarosszigeti elmegyógyintézetben ápolják, a gyilkos Hotya Illés kézrekerült és előbb rögtönítélő bíróság vonta felelősségre, majd a rendes bíróság hatáskörébe utalták ügyét.

Gyilkosság Ujfehértón

A moziból kifelé jövet leszúrtak egy legényt

Az utóbbi napokban túl sokat szerepelnek újfehértóiak a bünügyi szenzációkban. A legutóbbi statáriális tárgyaláson egy újfehértói hentes ült a vádlottak padján, aki lelőtte egyik kártyapartnerét. Az ítélet még ki sem hangzott abban a kegyetlen gyilkosságban, melyet Karnai Lajos és felesége követtek el Ujfehértón. Tegnap reggel érkezett a hír a nyiregyházai kir. ügyészségre, hogy *Ujfehértón újabb gyilkosság történt.*

A kora esti órákban, amikor a közönség a moziból jött kifelé, *Deák* József 20 éves újfehértói lakos, a mellette haladó Szabó Ferenc ugyancsak 20 éves újfehértói lakost hátbaszúrta. A szerencsétlen fiatalembert azonnal kórházba szállították, azonban néhány órai szenvedés után a kórházban meghalt.

A gyilkos Deák Józsefet a csendőrök letartóztatták A nyomozás megindult annak megállapítására, hogy mik voltak az előzményei a gyilkosságnak.

Nemzetközi kézműves értekezlet Budapesten

A nemzetközi kézművesipari értekezletet ez évben Budapesten rendezték meg. Az értekezlet 12 órakor kezdődött a budapesti kereskedelmi és iparkamarában, ahol *Varga* József miniszter, mint az értekezlet elnöke köszöntötte a megjelenteket.

Beszédében hangoztatta, hogy a kézműiparosság egész Európában súlyos megpróbáltatásokat él. Majd hangoztatta, hogy a kézművesiparos a reá nehezedő nyomasztó terhek ellenére Európaszerte a háborúnak legkitartóbb és legkeményebb harcosa.

—oOo—

Prohászka Ottokár halálának 15. évfordulója

A 30-ik országos katolikus nagygyülés befejezést nyert azzal az emlékünnepéllyel, amelyet *Prohászka* Ottokár halálának 15. évfordulója alkalmából szerdán az ifjúság és a felnőttek rendeztek. Az ifjúság emlékünnepélyén Pantol Márton hittanár tartott Prohászka életéből vett vetített képekkel kísért előadást, majd Brisist Frigyes tanügyi főtanácsos »Prohászka és a magyar ifjú« címmel tartott előadást. A felnőttek ünnepélyén Kósa Zoltán miniszteri osztályfőnök, az Actio Catholica országos főtitkára mondott emlékbeszédet Prohászkáról, majd pedig Marczel Mihály dr egyetemi tanár, a központi papnevelde kormányzója emlékezett meg kegyeletes szavakkal Székesfehérvár néhai nagynevű püspökéről.

—oOo—

— A hivatalos lap pénteki száma kormányrendeletet közöl amely az állítási kötelezettségeknek az 1939 II. tc. 20 paragrafus negyedik bekezdésében megállapított alsó korhatárt az 1923 évi születésü évfolyamra vonatkozóan egy évre leszállitja. Ezen rendelkezés folytán az 1923 évi születésü évfolyamba tartozó hadkötelesek állítási kötelezettségének felső korhatára 1945 évi december hó 31.

Jeligés hirdetések címét, feladóját — nem ismeri a kiadóhivatal —

— **Brazilia kormánya** tekintettel a kibocsátott állami kölcsön sikertelenségére, a kötelező aláírás eszközéhez volt kényteten fordulni. A jövőben mindazok, akik fix fizetést élveznek, fizetésük három százalékát kötelesek a kölcsön számára felajánlani.

Magyar nótaest
a KASSAI ÉTTEREMBEN
Kóczé közismert budapesti cigányprimás és Gyöngyösi Viktor Anna magyar nóta énekművésznő fellépésével.
F. hó 9 és 10-én 7 órai, vasárnap d. u. 4 órai kezdettel

Színház

Színházi műsora:

Péntek: *Bolond Ásvayné.* Heli bérlet.

Szombat délután: *Csipkeálarc.* Filléres helyárak.

Szombat este: *Vén diófa.* Operettbemutató. C) bérlet.

Vasárnap: délután: *Vén diófa.* Bérletszünet.

Vasárnap este: *Vén diófa.* Bérletszünet.

Csokonai Színház

Pénteken a rendkivüli prózai siker:

Bolond Ásvayné

Szombattól sorozatosan

Vén diófa

A szezon nagy slágeroperettje!

FILM

VIGSZINHÁZ. *A király bolondja* Hugó Viktor híres regénye nyomán készült nagyszabású történelmi film, melyet az olasz filmgyártás minden értéke jellemez. Igen jól megrendezett, megjátszott és gazdagon kiállított film, melynek bemutatója érthető érdeklődést kelt. A kísérő műsor friss hiradója érdekes.

*

A HUNGÁRIA filmszínház műsorán levő **„Tópartj látomás"** újabb felújítása során sem vesztette vonzó hatását. Az annakidején már méltatott film érdemi bírálatát ma is változatlanul fenntartjuk. Simor Erzsi, Tolnai Klári, Jávor Pál, Rajnai és nem utolsó sorban Maklári viszik kétségtelen sikerre a darab főszerepait. Az új híradó anyaga érdekes és változatos.

Több mint ezer füzetet küldenek a hős honvédeknek a debreceni és nyirbátori Hév. tisztviselői és alkalmazottai

A Bajtársi Szolgálat megkeresésére a Debreceni és Nyirbátori HÉV tisztviselői kara, alkalmazottai és munkásai a legnagyobb lelkesedéssel csatlakoztak Tichy Antal üzletigazgatóhoz, aki felkérte alárendeltjeit, hogy a harctérre és a hadikórházakba ajánljanak fel Nemzeti Könyvtár füzeteket. *Jellemző a HÉV hazafias szellemére, hogy 1068 füzet megajánlást küldtek be* a Bajtársi Szolgálat debreceni vezetőjéhez és pár óra alatt befizették a 256.32 pengőt, hogy minél előbb elmehessenek a füzetek, melyekbe küldőik üdvözlő sorait helyezik el.

Valóban példamutató szeretet hős honvédeink iránt és a nemes példa követésre méltó. Több nagyvállalatnál és gyárnál hasonló szervezés folyik és mindenütt a legmelegebb fogadtatásra talál a kérés: küldjünk nemes és megnyugtató olvasnivalót a frontra és a hadikórházak sebesültjeinek és betegeinek.

Levente ifjúvezetőképző tanfolyam a Cserkészparkban

Háromszáznál több résztvevővel most nyilt meg a debreceni Cserkészparkban az új levente ifjúvezetőképző tanfolyam. A megnyitón *Török* Károly csapatparancsnok lendületes beszédben buzdította kötelességük teljesítésére a tanfolyam tagjait. A szakaszok parancsnokai *Sütő* Sándor, *Hódy* Béla, *Szabó* László, *Bornyi* Sándor, *Román* Gyula. A csapatparancsnok segédtisztje *Zsigó* László. A kiképzés már megkezdődött s hetenként négyórás foglalkozásban fog folyni.

Dr Oláh Lajos táblaelnököt nagy részvét mellett temették el

Az elhunyt kedves virágait, szőlőjéből földet hoztak a ravatalra.

Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra a Köztemetőben csütörtökön délben dr **Oláh Lajost,** a debreceni ítélőtábla elhunyt kiváló elnökét. Temetésére vidékről népes küldöttségek jöttek Debrecenbe, hogy elkisérjék utolsó útjára Oláh Lajost. A debreceni úritársadalom is igen nagy számban jelent meg a Köztemető díszravatalozójában melynek nagyterme nem is tudta már befogadni mindazokat akik megjelentek a végtisztességtételen. A ravatalt elborították a koszorúk és csokrok, a megemlékezés a mélységes részvét virágaiból két kocsi zsúfolódott meg, azonkivül, hogy a négylovas gyászhintót is elborították a koszorúk.

A ravatal mellett ott láttuk az igazságügyminiszter képviseletében dr **Ghyczy Dénes** igazságügyi államtitkárt, dr **Lutiliszky Jenő** miniszteri osztályfönökőt, az elnöki osztály vezetőjét. Népes tiszti küldöttség élén a **hadtestparancsnok urat, Szilassy László** főispánt, dr **Kölcsey Sándor** polgármestert, **Rásó István** alispánt, dr **Kiss Sándor** rendőrfőtanácsost, a debreceni rendőrkapitányság vezetőjét, vitéz dr **Tóth Gyula** rendőrfőtanácsost, a kapitányság helyettes vezetőjét, dr **Szabó Gyula** rendőrtanácsost, a bünügyi osztály vezetőjét a város tisztviselőit, **Zöld József** helyettes polgármestert, dr **Balla Bertalan** tanácsnok, dr **Tatay Zoltán** és **Reke Gusztáv** dr főügyészt. Az egyetem nevében dr **Haendel Vilmos** rektor jelent meg a temetésen. A Vitézi Rendet vitéz **Berényi István** ny. tábornok, székkapitány képviselte. A bankvilágot **Harsányi Pál,** a Városi Takarék és Hitelszövetkezet vezérigazgatója képviselte. Ott voltak népes küldöttséggel a debreceni ügyvédek, dr **Nagy Bélával,** az ügyvédi Kamara elnökével az élén. A HÉV képviseletében **Tarján Oszkár** HÉV -főtanácsos, városi törvényhatósági bizottsági tagot. A debreceni kereskedőtársadalmat **Sesztina Nagybákay Jenő** képviselte a debreceni kereskedőtársadalom több vezetőtagjával. A gyászoló sorokban ott láttuk a társadalmi egyesületek vezetőit és hivatali s polgári élet vezető egyéniségeit, úgyszólván kivétel nélkül.

A debreceni kir. ítélőtábla bírói, fogalmazói, tisztviselői és aitiszti kara teljes számban **Baróthy Zoltán** kir ítélőtáblai tanácselnök a kir. ítélőtábla jelenlegi vezetője vezetésével, a debreceni kir. főügyészség teljes számban **Győry György** kir. főügyész vezetésével, a debreceni törvényszék bírói, fogalmazói, tisztviselői és altiszti kara, **Jeney Sándor** kir. törvényszéki elnök vezetésével, a debreceni kir. járásbíróság dr **Fáblán Antal** kir. járásbirósági elnök vezetésével, a debreceni kir. ügyészség dr **Mező Sándor** kir. ügyészségi elnök vezetésével. Jelen voltak ezenkivül: dr vitéz **Moldoványi István** a nagyváradi kir. ítélőtábla elnöke, dr **Holényi Sándor,** a nyíregyházi kir. törvényszék elnöke, aki harminc tagú küldöttség élén érkezett a nyíregyházi igazságügyi hatóságok képviseletében, dr **Szilágyi Antal,** a máramarossziget kir. törvényszék elnöke, dr **Szendrőy Károly** az ungvári kir. törvényszék elnöke, aki szintén küldöttség élén érkezett. **Tóth Dezső,** a sátoraljaujhelyi törvényszék elnöke, dr **Baktay Miklós,** a máramarosszigeti ügyészség elnöke, **Szalamin Elek** a huszti kir. törvényszék elnöke, a beregszászi igazságügyi hatóságok küldöttsége élén **Szakady Géza** beregszászi kir. törvényszéki elnök, dr **Pösty én Márton** a nagyváradi kir. törvényszék elnöke, **Osváth Pál** m. kir. közigazgatási bíró, aki feleségével és családjával érkezett, dr **Görgey László** sátoraljaujhelyi árvaszéki ülnök, a gyulaháziak küldöttségét **Pethő Károly** ref. lelkész vezette, akik között ott láttuk a család régi hűséges vincellérjét **Bacskai Józsefet** feleségével együtt, akik a gyulaházai szőlőből földet és virágot hoztak magukkal, abból a földből, amely oly közel állott az elhunythoz.

A koszorúk és virágok között helyezték el az elhunyt által életében sajátkezüleg gondozott és ápolt virágaiból virágcsokrot is, melynek szalagján a következő felirat volt: „A Te kedves virágod".

Uray Sándor gyászbeszéde

A ravatalnál **Uray Sándor** egyházkerületi főjegyző, lelkipásztor tartotta meg a gyászbeszédet, melynek alapigéi a szeretet, hit és Jézus voltak. A gyászoló gyülekezet elé vetítette dr **Oláh Lajost** az embert, akinek élete a szereteten, a **hiten és Jézuson** épült fel. Homloka **az igazságot** sugározta, szeméből a szeretet sugárzott és szavai a hitből fakadtak s Jézus igéit hirdették. Igazságos ítélkező, igaz bíró volt akinek cselekedeteit a méltányos szeretet vezette.

Dr Baróthy Zoltán táblai tanácselnök búcsúbeszéde

Ezután dr **Baróthy** Zoltán táblai tanácselnök lépett a ravatalhoz és a táblai kerületbe tartozó bíróságok, kir. ítélőtábla, kir. főügyészségek, kir. ügyészségek nevében vett búcsút emelkedett szellemű beszédben:

— **Minden vonatkozásában fényes és minden izében harmonikus pályafutás ért véget Oláh Lajos halálával,** mondotta.

— 1941. decemberében mult el negyven éve annak, hogy élethivatásul a szép, de áldozatos bírói pályát választotta. Ennek a pályafutásnak talán nem is voltak csodálói, annyira természetesnek találta mindenki, **hogy Oláh Lajos** elérte ezt a magas főbírói méltóságot, — sőt talán irígyei sem voltak, mert **mindenki tudta és érezte, hogy Ő benne a legjobban rátermett, leginkább odavaló ember került az őt megillető helyre.**

— Tudásban és tapasztalatokban meggazdagodva, tetterőben megedzve került Oláh Lajos a királyi ítélőtábla elnöki székébe, ahol közel hét éven át vezető irányítója volt annak **a bírói munkának, mely azért nehéz, mert a szivekbe, a vesékbe nem látó bírónak az emberi gonoszság, önzés és gyarlóság következtében a földi képességgel elérhető igazságot sokszor nagyon mélyről kell kiásnia s azután az örök igazság és erkölcs fenséges fényében kell azt megrostálnia,** hogy végül az, a társadalom erkölcsös, nemes rétegeihez a meggyőződés erejével, a megnyugvás összhangjával szóljon.

— Oláh Lajos a törvények és jogszabályok keretein belül **mindég az anyagi igazság kiderítésére törekedett** s ezt kívánta meg bíró társaitól is, kiket erre, elnöki székfoglaló beszédében ezekkel az emelkedett szavakkal buzdított.

— **Az igazság messziről szembetünő fényes lángoszlop, melyet mindenki figyel, mindenki lát,** melyből mindenki joggal igényli, sőt követeli a maga részét. Ha pedig ennek a lángnak szítása kérges szívü, közönyös lelkü fütökre van bízva és a fény nem csap az égig, vagy nem mutat tömör oszlopot, hanem legfeljebb lángnyelvekot: „Róma megdől".

— Az igazságérzet mellett, a mindenekfelett álló elfogulatlanság páratlan munkabírás, nagyszerü memória, széleskörü elméleti képzettség a hazai jogszolgáltatás maradéktalan ismerete, kiváló gyakorlati érzék, s mindez egy lehiggadt, mélységes judicium mélytüzü prizmáján át: **azok a kiváló bírói erények, melyek az Oláh Lajos ítélőbírói és vezetői működését jellemzik.**

A bírói erényeken kivül Oláh Lajos emberi erényekben is gazdag volt. Lelkében nem talált otthonra a közönséges vágy, porba vonó érzés, ajkát nem hagyta el soha megtévesztő beszéd: **csupán az igazság.**

A kincsekben gazdag szív embere volt. Szívének jóságáért mindenkinek szeretnie kellett. — Szívéből áradt szét a szeretet, jóság, melegség, megértés és önzetlenség. Lelkének e kincseiből bőséggel juttatott családja minden tagjának, rajongásig szeretett kis unokáinak, bírótársainak barátainak és mindenkinek, akit jósorsa szívéhez közel hozott s akit szeretetével megajándékozott, az boldognak érezte magát, s megőrzi szeretett szive áldott emlékét.

— Kedves Lajos! Minden ténykedésedet átfütötte szivednek melege, a lelkedben élő lángok fénye, melegsége, színes kisugárzása. És most, mikor örökre búcsút kell Töled vennünk, megmondom Neked: ezek a lángok a melegségüket sugározták szét **Ezek a lángok halálod után is tovább fognak melegíteni Amíg élünk mindíg emlékezni** fogunk reájuk s mindig bátorságot merítünk belőlük arra, hogy a Te példádat követve, a Te munkádat folytassuk. Mélységes hálánk, örök szeretetünk kisérjen oda, ahol már minden csak szép és ahol minden csendes. Isten Veled, nyugodjál békében.

Vitéz Berényi búcsúja

Vitéz **Berényi István** ny. tábornok, vitézi székkapitány, a Debreceni Kaszinó nevében búcsúzott dr **Oláh Lajostól,** akiben a keresztény nemzeti élet egyik erős kifejezőjét és kifejlesztőjét veszítették el.

Díszsírhelyen

A beszédek elhangzása után a testőrök vállukra emelték a koporsót, a négylovas gyászhintóhoz vitték. **Sortalat adtak a díszruhás rendőrök,** a debreceni törvényszék fogházának őrsége és a tábla altisztjei. A gyászhintó előtt **a két virágokkal,** koszorúkkal magrakott kocsi haladt és utánna a gyászhintó ezt követték a gyászoló család, majd a tábla bírái, a törvényszék bírái és a vidéki bíróságok, ügyészségek képviselői haladtak.

A város által adományozott díszsírhelyen, mely alig van ötven lépésnyire a központi ravatalozótól, helyezték örök nyugalomra dr **Oláh Lajost,** aki felett **Uray Sándor** mondott rövid imát. A gyászénekek hangjai mellett dübörögve zúdult a föld a koporsóra, melyben megnyúgodott a sokat munkálkodó és sokat szenvedő dr Oláh Lajos.

Részvétnyilvánitások

A délelőtti órákban jelentek meg a kir. ítélőtábla székházában dr **Berényi István** ny. tábornok, a vitézi szék kapitánya, **Csátaljay János** ny. tábornok, **Laugner József** kormányfőtanácsos, a Nemzeti Bank debreceni fiókjának ny. főnöke lovag **Berks Lajos,** a debreceni Uri Casinó igazgatója, akik mélységes gyászuknak és részvétüknek adtak kifejezést. Ezenkivül számosan úgy a köztestületek, mint a magánosak, távírati úton adtak kifejezést mélységes együttérzésüknek.

Kitűnően sikerült a Repülő Club motoros záróvizsgája

Tegnap délelőtt tartották meg a nyulasi sportrepülő téren a Debreceni Repülő Club motoros záróvizsgáját, melyen számos előkelőség jelent meg. Repülőgépen érkezett *Rakitay* Dezső, a Magyar Aero Szövetség felügyelője, **résztvett a vizsgán** Szilassy László főispán, a Club elnöke, továbbá dr. Ujvárossy Sándor főispáni titkár, Grassl Herbert idegenforgalmi hivatali igazgató, Wizer Fáy Aladár és még sokan mások.

A vendégeket dr. *Stepper* Károly felügyelő fogadta és üdvözölte. A vizsga csakhamar megkezdődött és az ifjú növendék gárda tagjai egymásután emelkedtek a levegőbe, hogy kitűnő képzettségükről, tudásukról, biztonságukról bizonyságot legyenek.

A vizsgázók között legkiemelkedőbb teljesítményt nyujtó hat növendék műrepülést mutatott be. *Pécsváradi* Antal, *Horváth* Gábor, *Soó* Gáspár, *Miklóssy* Sándor, *Drávai* Pál és *Koronka* Pál loopingjait, dugóhúzóit és orsóit még a szakértők is elismeréssel figyelték. De nem maradtak hátra mögöttük a keret többi tagjai: *Bajza* László, *Bársony* György, ifj. *Bojtor* István, *Cseh* Károly, *Dinka* Tibor, *Frankó* Endre, *Graffi* György, *Kardos* Miklós, *Kiss* Gyula, *Mátai* Andor, *Oláh* László, *Orosz* Attila, *Polyák* Tivadar, *Simon* Pál, *Szabó* Árpád, *Szendrei* Gedeon, *Toroczkai* Oszvald, *Török* Ferenc *és dr. Vályi Nagy Tibor.*

A vizsgáztató bizottság tagjai élénk figyelemmel kísérték a növendékek minden mozdulatát és *a legnagyobb megelégedéssel és elismeréssel nyilatkoztak az ifjak tudásáról,* katonás magatartásukról, fegyelmezettségükről. A bizottság elnöke kijelentette, hogy ilyen meglepően jó kiképzést az országban eddig még sehol sem tapasztalt és őszintén gratulált a bizottság elnöke az oktatóknak, elsősorban dr. *Stepper* Károly klubkapitánynak, aki mellett fáradhatatlanul dolgoztak a siker érdekében *Tesszáry* Béla s. felügyelő, *Petres* István és *Szántóssy* János oktatók.

A keret ezévi tagjai Debrecenben maradandó emléket is hagytak hazafias gondolkozásukról és áldozatkészségükről: *a nyulasi repülőtér laktanyájának előcsarnokában felállitották vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó, a repülőalap névadója és életrehivója mellszobrát.*

De hálával emlékeztek meg a keret tagjai azokról is, akik oly sokat és oly szívvel-lélekkel foglalkoztak velük. Stepper Károly felügyelőnek díszes Turul-szobrot ajándékoztak hálájuk kifejezésekép, de ajándékokkal halmozták el a keret oktatóit és más alkalmazottait is.

Este az egyik debreceni vendéglőben gyültek össze a keret vizsgázott tagjai. A fehér asztal mellett mégegyszer felújították a kedves emlékeket, az enyhébb »kitolásoktól« Attila transzbaeséstől... Persze ekkor is melegen ünnepelték a köztük megjelent dr. *Stepper* Károly felügyelőt, *Tesszáry* Béla segédfelügyelőt, vitéz *Petres* István és *Szántóssy* János oktatókat

Vége lett azután a búcsúestnek is. A fiú hazautaztak. Nem sokára újból találkoznak, de akkor már mint a m. kir. honvéd légierő büszke katonái...

A háborúnak semmi köze az utóbbi évek szokatlan időjárásához

Az utóbbi évek szokatlan időjárásával kapcsolatban azt beszélték, hogy a háború okozza a változást, az eltolódásokat és a szélsőséges időjárást az ágyúzások, a nagy robbantások idézik elő, mert megmozgatják a levegőréteget.

Berlinben most ülést tartottak a meteorológusok és arról is tárgyaltak, hogy az ágyúk okozzák-e a szokatlan időjárást. Megállapították a tudósok, hogy a háborúnak semmi köze a szokatlan időjáráshoz, nem is lehet, mert még helyi hatást sem tudna gyakorolni a légkörre. A tudomány már kiszámította, hogy a legkisebbfokú viharnál is a légkörben akkora energiamennyiség változik át, amekkorát a világ összes erőműveinek egybekapcsolásával sem tudnának előteremteni.

Pályázati hirdetmény

Irodai teendőkben jártas, jókézirásu, jól számoló őskeresztény tisztviselőt felveszünk. Kézzel irott ajánlatok referentiákkal s fizetési igény megjelölése mellett Rusz és Kenderessy vasútépitési vállalata cimre, Alsórépa, Maros-Torda megye küldendők.

Pénteken terjeszti be a miniszterelnök a Kormányzóhelyettes emlékéről és a nemzet hálájáról szóló törvényjavaslatot

Rövid ülést tartott tegnap a képviselőház

Budapest, október 8. A Magyar Élet Pártja szerdán este vitéz **Lukács** Béla országos elnök elnöklésével pártértekezletet tartott, amelyen **Kállay** Miklós miniszterelnökkel az élükön a kormány tagjai is megjelentek.

Radocsay László igazságügyminiszter ismertette a hősi halált halt Kormányzóhelyettes emlékének és a nemzet hálájának megörökítéséről szóló törvényjavaslatot. A párt hozzászólás nélkül egyhangú lelkesedéssel elfogadta a javaslatot.

A képviselőház csütörtökön délelőtt rövid ülést tartott. — **Tasnády Nagy** András elnök ismertette a miniszterelnök átiratát arról, hogy a zsidók mező- és erdőgazdasági ingatlanának kisajátításáról szóló törvény kihirdetése az Országos Törvénytárban, mint az 1942. évi XV. tc.-nek kihirdetése megtörtént.

Ezután **Petró** Kálmán előadó ismertette a 36-os honvédelmi bizottság 1941. első félévi, valamint a 42-es bizottság 1941. második félévi és 1942. első félévi működéséről szóló jelentéseket, amelyeket a Ház vita nélkül tudomásul vett.

Az elnök napirendi indítványára úgy határoztak, hogy a legközelebbi ülést pénteken déli 12 órakor tartják, amikor a további teendők felől intézkednek. Kállay Miklós miniszterelnök a pénteki ülésen nyujtja be a hősi halált halt Kormányzóhelyettes érdemeinek megörökítéséről és a nemzet hálájáról szóló törvényjavaslatot.

UJ TERMELÉSI REND LESZ

Az új gabonabeszolgáltatási alap: a kataszteri tiszta jövedelem Lossonczy közellátásügyi miniszter az új termelési rendről és a közellátásról.

Lossonczy István közellátásügyi miniszter cikket írt az Uj Világ című közgazdasági lapban »*Az új termelési rend és a közellátás*« *címmel.* Megállapítja a miniszter, hogy a magyar gazdaközönségnek, amely az ország legnagyobb és legfontosabb hadiüzemének tulajdonosa, irányítója, vagy munkása, *legfontosabb kötelessége, hogy megfelelő termeléssel biztosítsa a közélelmezést.* Fizikailag csak úgy állíthatunk fel követelményeket a munkással, iparossal és a szellemi munkással szemben, ha az élelmezéshez szükséges táplálékot biztosítjuk számára. *Közellátásunk eddigi rendszere a kenyér- és zsírellátást nagyjából biztosítani tudta.* Békében is, de még inkább háború idején szükséges, hogy a számítások során mindig figyelembe vegyük az előre nem látható tényezőket és ezek kedvezőtlen hatásait csökkentsük. A jövőben tehát olyan intézkedések megvalósítására törekszünk, amelyek a kisebb-nagyobb akadályokat és zökkenőket lehetőleg megszüntetik és biztosítani tudjuk az állandóságot az ellátásban és a fejlődést a termelésben.

Az igazsághoz híven megállapíthatjuk — írja a miniszter, — hogy a közellátás rendjének biztosításánál sok olyan intézkedés volt, amely nem váltotta be teljes egészében a hozzáfűzött reményeket.

Ennek több oka volt. Amikor az elmult gazdasági évben a katonai beszerző osztagok segítségével vették igénybe a gabonát, akkor a pillanatnyi helyzet ezt a szükségmegoldást parancsolta. *A tapasztalatok azonban azt mutatták, hogy ezt az eljárást a jövőben mellőzni kell.*

A folyó évben már a cséplésnél vettük számba a gabonát, a cséplési ellenőrök segítségével. *Ez sem bizonyult tökéletesnek.* Egyrészt nagy költséget jelent, másrészt az ellenőrzésben is sok helyen hibák mutatkoztak, de legfőbb hibája, hogy a gazdák tájékozatlanságban voltak, hogy mi a közellátási szükséglet és termelésüket nem tudták ennek megfelelően beállítani. De nehézségek állanak elő annak folytán is, hogy akadtak olyanok is, akik nem akarják megérteni az idők szavát s a beszolgáltatásra előírt gabonát megfelelő időpontban nem szolgáltatták be és annak a köz elől való elvonására törekszenek.

A későbbi elszámoltatáskor természetesen mindenkinek kiderül a bűne, de addig is hiányoznak azok a készletek, amelyeket be kellett volna szolgáltatni.

Új utat kellett tehát keresnünk — közli Lossonczy miniszter, — hogy a termelés és az ellátás kérdését összhangoljuk. A kiindulási pont az, hogy *minden gazdának kötelessége azt termelni, amire az országnak mulhatatlanul szüksége van.* Ha ez megtörtént, akkor az ország lakossága munkáját nyugodtan végezheti, hiszen ellátása biztosítva van. A gazda tehát előre tudja, hogy mi az a mennyiség, amelyet termelnie és beszolgáltatnia kell és ez feltétlenül hozzásegíti őt ahhoz, hogy termelői tevékenységét a rendes gazdálkodás keretein belül nyugodt lelkiismerettel végezhesse. *Amit az előírt mennyiségen felül termel és a közellátás rendelkezésére bocsájt, azért jutalomban részesül.*

Az új termelési rend ösztönzőleg kíván hatni a termelésre, amelyek mellett biztosítva láthatja a gazda munkája és áldozata eredményét. *A kataszteri tiszta jövedelem alapján megállapítandó gabonabeszolgáltatási kötelezettség nem jelent a mostaninál nagyobb kötelezettséget a gazdára.* Amikor azonban jutalmazzuk a szorgalmas gazdákat, ugyanakkor büntetni fogjuk azokat, akik a mai idők közepette is elhanyagolják földjeik művelését. Akik a megkívánt eredményt nem érik el, a hiány értékét többszörösen felülmuló büntetést fognak fizetni a köznek, mert nem gazdálkodtak megfelelően. Az új termelési rend keretén belül lehetőséget nyujtunk a gazdáknak, hogy az ügyesség, a tehetség és a szorgalom érvényesüljön.

Aranykoronánként 10 kiló kenyérgabona

A közellátásügyi minisztérium — mint értesülünk — a kataszteri tiszta jövedelem minden aranykoronája után 10 kilogram kenyérgabona beszolgáltatását követeli meg a gazdáktól. Ez azt jelenti, hogy ha a kataszteri tiszta jövedelem például 15 aranykorona, akkor 150 kilót kell beszolgáltatni. A gabonát a jövőben is a Hombár, illetve a Futura szervezetei gyüjtik össze. A gazdasági év végén minden gazda tartozik elszámolni arról, hogy a háborús kívánalmaknak eleget tett-e. A forgalomba hozó szerveket is szigorúan ellenőrzik és ezáltal kívánják csökkenteni az úgynevezett »feketepiac« káros tevékenységét.

Vasúti karambol

Két halott, több sebesült.

Vasúti karambol történt Ormospuszta és Rudabánya között. Egy, a **Rimamurány tulajdonát képező hajtány összeütközött egy mozdonnyal, amelyen 14 magánszemély ült. Ezek közül kettő meghalt, négy súlyosan megsebesült, három sértetlen maradt,** a többiek könnyebben megsebesültek. Az üzletigazgató és a forgalmi osztály főnöke személyesen vezeti le a vizsgálatot a helyszínen. A vizsgálat még folyamatban van.

A szatócsoknak szabad sajtot, vajat, tejfelt és túrót árusítani

A fűszer- és vegyeskereskedők (szatócsok) nemcsak helyi, hanem országos gyakorlat alapján régi időtől fogva állandóan árusított sajtot, vajat, túrót és tejfelt, minthogy ezek a cikkek kétségtelenül az élelmiszer fogalomkörébe tartoznak. A 159.000—1941. F. M. számú rendelet megjelenése után a kereskedők körében felmerült az a kérdés, jogosultak-e továbbra is ezeket a cikkeket árusítani, vagy pedig külön tejtermékekre szóló iparigazolványt kell váltaniok.

Ebben a fontos ügyben a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara véleményét nyilvánította és kijelentette, hogy ezek a kereskedők nem kötelesek külön iparigazolványt váltani.

A kereskedelemügyi miniszter a pesti kamara véleményét megküldte a debreceni Kereskedelmi és Iparkamarának, hogy pontos és országos tájékozódást szerezzen ebben a kérdésben.

A debreceni Kereskedelmi és Iparkamara meghallgatta az érdekelt kereskedőket és ennek alapján közli a miniszterrel az itt uralkodott szokást és megfelelő véleményes javaslatot is terjeszt elő.

A miniszter közelesen országos viszonylatban rendezi a kérdést és előreláthatólag megengedi, hogy a szatócsok sajtot, vajat, tejfelt és túrót árusíthassanak.

Betegsége miatt gázzal megmérgezte magát egy fiatal leány

Csellár Erzsébet 19 éves leány, József kir. herceg-utca 3. szám alatti lakos tegnap éjszaka öngyilkosságot kísérelt meg. Kinyitotta a konyhában levő gázcsapot. Szerencsére a házbeliek még idejében észrevették az öngyilkossági kísérletet, értesítették a mentőket, akik Csellár Erzsébetet a belgyógyászati klinikára szállították. Állapota súlyos, de remény van életbenmaradására.

Az öngyilkossági kísérletről a klinika jelentést tett a rendőrségnek és dr **Nagymajtényi Ferenc** rendőrfogalmazó kihallgatta az életunt fiatal leányt, aki elmondotta, hogy az utóbbi időben gyakran betegeskedett és ez keserítette el annyira, hogy meg akart válni az élettől.

A földesi malomgépész szörnyű halála

A földesi Berger-féle malomban **Hevesi János** 32 éves malomgépész javítani akarta az üzemben levő gépet. Munka közben elkapta a lendítőkerék és valósággal széttörte a szerencsétlen ember testét. **A test több darabját két-három méter távolságra sodorta a nagy vaskerék.**

A debreceni ügyészségnek jelentést tettek az esetről. Elrendelték a helyszíni vizsgálatot, hogy megállapítsák, terhel-e valakit felelősség a malomgépész haláláért.

Az Alsoszabolcs Hajdúvidéki Ref. Egyházmegye 12 évre a régi tisztikart választotta

Az Alsószabolcs Hajdúvidéki Református Egyházmegye tegnap tartotta meg évi rendes közgyülését a vármegyeházán. Egyhangú lelkesedéssel ismét a régi tisztikart választották meg, tehát az esperes **Bartha** László és az egyházmegyei gondnok **Rásó** István alispán marad a következő 12 esztendő alatt is.

Az egyházmegyei közgyülés előtt is letették az esküt az újonnan megválasztott református elemi iskolai tanítók, kiket az esperes szeretettel köszöntött.

A misszíói jelentéssel kapcsolatban dr **Benkő Géza** tanácsbíró, országgyülési képviselő felszólalt és sürgette a misszióimunka fokozottabb mértékben való végzését és a világiak jó példaadását hangoztatta.

A számvevői és misszíói jelentést **Molnár** Zoltán lelkipásztor, előadó terjesztette elő és ezeket egyhangúlag elfogadták.

A közgyülés még több folyóügyet is letárgyalt.

Állandó szakbizottságot alakít a Kereskedelmi és Iparkamara

Nagyjelentőségü elhatározást hajt végre a debreceni kerületi Kereskedelmi és Iparkamara, mely rendkívül nagy súlyt fektet arra, hogy véleményeit mindig a lehető tökéletesség, pontosság és főleg szakszerüség hassa át és jellemezze. Éppen ezért szerves és közvetlen kapcsolatot létesítettek fejlesztenek tovább a kereskedelmi és ipari élettel. Végeredményben tehát mindig az a helyzet, hogy ha valamely fontos kérdésben a Kamarának véleményt kell nyilvánítani, bíróságnál vagy miniszteriumokban, — melyek gyakran megkeresik a Kamarát —, sohasem az íróasztal mellett formált és mesterséges okoskodásokkal kiagyalt véleményt nyilvánítanak, vagy javaslatot terjesztenek fel, hanem mindig érezni ezeken az üzlet vagy műhely jellegzetességét, gyakorlatiasságát, tehát a való életet. A véleményező bizottság most tartott ülésén merült fel az a gondolat és kívánság, hogy a Kamara alakítson állandó jelleggel szakbizottságot. Így nemcsak a véleményező bizottság tagjai, hanem vegyeskereskedők, szakiparosok, mesterek nyernek behívást az esetenkénti tárgyalásokra és a szóbanforgó és a közönséget is érintő ügyekben szakszerű véleményüket kifejtvén, elősegítik a Kamarát, hogy a legjobb véleményt és javaslatot adja ki.

A szakértőket dr **Radó** Rezső miniszteri biztos nevezi ki, ők lesznek az állandó szakbizottság tagjai. Segítségükkel a Kamara az időszerű kereskedelmi és ipari kérdéseket szélesebb körben tárgyalja le. Természetesen a vélemányező bizottság tagjaiból alakított szakbizottságok megmaradnak és ezek tagjai a következők lesznek:

Közösbizottság: Sesztina Nagybákay Jenő, Kontsek Géza, Benyáts Emil, Nagybákay Antal, Harsányi Pál, vitéz dr Dávid Géza, Serly Gusztáv, Galamb Ferenc, Varjassy Imre, Piros József, vitéz Fejér István véleményező bizottsági tagok.

Számvevőbizottság: Serly Gusztáv, Benyáts Emil, Kontsek László, Szilágyi József véleményező bizottsági tagok. Serly Gusztáv véleményező bizottsági tagot felkérte a kamara miniszteri biztosa a főpénztárosi és a számvevőbizottság elnöki teendőinek ellátására.

Nyugdíjbizottság: Sesztina Nagybákay Jenő, Serly Gusztáv véleményező bizottsági tagok és a tisztviselők sorából dr Harsányi Imre ügyvezető titkár és Bujdosó Gábor irodaigazgató.

Fegyelmi-bizottság: Sesztina Nagybákay Jenő, Kontsek Géza, Varjassy Imre véleményező bizottsági tagok.

Állandó kereskedelmi-bizottság: Dr Balogh Gyula, Benyáts Emil, vitéz dr Dávid Géza, Harsányi Pál, Kontsek Géza, Kontsek László, dr Kontsek Miklós, Nagybákay Antal, Radnai Márton, Sesztina Nagybákay Jenő, Szarukán Sándor, Takaró Gyula.

Állandó ipari-bizottság: vitéz Fejér István, Galamb Ferenc, Krisch Károly, Lőrinczy Mihály, Piros József, Serly Gusztáv, Soós András, Szabó Gábor, Szendrei Sándor, Szilágyi József, Varjassy Imre.

A facipők árának megállapítása

A kerületi kereskedelmi és iparkamara ezúton közli az érdekeltekkel, hogy a m. kir. Közellátási Miniszter úr a kamarához intézett leiratában a facipők (klumpák) páronkénti árát a következőkben állapította meg:

A) Laposorrú facipők ára: termelői ár: férfi 3.80 P, női 3.60 P, gyermek 3.20 P, nagykereskedői ár: férfi 4.— P, női 3.80 P, gyermek 3.40 P, legmagasabb fogyasztói (kiskereskedői) ár: férfi 4.50 P, női 4.25 P, gyermek 3.80 P.

B) Hegyesorrú (hollandi mintájú) facipők ára: termelői ár: férfi 4.— P, női 3.80 P, gyermek 3.40 P, nagykereskedői ár: férfi 4.20 P, női 4.— P, gyermek 3.60 P, legmagasabb fogyasztói (kiskereskedői) ár: férfi 4.70 P, női 4.50 P, gyermek 4.—P.

A termelői árak minden levonás nélkül ab telephely értendők.

A nagykereskedői árak csupán a termelői árat és a 20 filléres nagykereskedői (szétosztói) jutalékot foglalják magukban. A legmagasabb fogyasztói (kiskereskedői) árak magukban foglalják a nagykereskedői, páronkénti 20 fillérrel növelt termelői árakat, továbbá a nagykereskedői, páronként 20 fillérrel növelt termelői árakat, továbbá a nagykereskedői ár után számított 12 százalékos bruttóhasznot, amelyek ellenében az esetleg felmerült távolsági szállítás költségét is a kiskereskedők tartoznak viselni.

A csomagolás, valamint távolsági szállítás esetén a szállító eszközökön, (vasút, hajóállomás, posta) való fuvarozás díját a termelők tartoznak viselni.

Amennyiben a megrendelő elő nem írja más szállítóeszköz alkalmazását, a termelő, illetve a nagykereskedő (szétosztó) köteles a legolcsóbb szállítóeszköz alkalmazását venni igénybe.

Vendéglősök pénteki szabadnapja

A vendéglősszakosztály értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy a mai, pénteki napon a következő vendéglősmesterek tartják zárva üzleteiket:

Csócsits Lajos „Gambrinus" étterem, Ferenc József-út 26.

Bernardin János „Kis Pipa" étterem, Petőfi-tér 1.

Csapó László, Szoboszlói-út 3/b. szám.

Erdődy Károly, Arany János utca 1.

Halász Bernát, Magoss György tér 12.

Schaff Kálmán, Csapó-u. 36.

Szakács Józsefné, Petőfi-tér 12. szám.

A kémelhárítás tízparancsolata

5. Csak a becsületes munkával megkeresett pénz hoz áldást, boldogulást és belső békét. A kémek pénze „judáspénz", bajba, börtönbe, akasztófára juttat. A megvesztegetőt add a hatóság kezére, a „judáspénzt" pedig, amely kezed megégeti, szolgáltasd be. Ezt kívánja a becsület és a hazaszeretet. Pénzért hazádat soha el ne áruld.

Apróhirdetést telefonon nem vesz fel a kiadóhivatal

HIREK

DOLGOZTASS, HOGY DOLGOZHASS!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, október 3-án reggel 8-tól, október 10-én reggel 8-ig: „Kigyó" Piac u. 31, telefon: 30-95 — „Tisza" Péterfia 61. telefon: 24-52. „Csillag" Árpád-tér 1., Telefon: 29-32 — „Szent Háromság" Homokkert, Szabó Kálmán u. 14., telefon: 17-09. — „Mátyás király" Nyilastelep, Vámospércsi út 16., telefon: 32-01.

— SZERETETET ÉS KIS ÁLDOZATKÉSZSÉGET KÉRÜNK harcoló és sebesült honvédeink részére. Ajánljatok meg Nemzeti Könyvtár füzeteket a frontra és hadikórházakba. A Bajtársi Szolgálat megkeres.

Megnyugvás..

Szívemben csöndes béke van,
szemedben szemem fénye van,
oly jó melletted lenni...

Kezem kezedbe megpihen,
mint üzött vad a fészkében
és nem fáj, nem bánt semmi...

Fölöttünk hársfa illatoz,
az álmos fűben szél motoz,
eltűntek mind a lázak.

Vágyunknak már csak lelke van,
szívünkben is csak béke van
és templomos alázat...

VIETÓRISZ ILI.

— Két új tanítói állást engedélyezett a kultuszminiszter a hadházi református egyházban és részükre 90 százalékos államsegélyt ad. A mult évben is kapott két ugyanilyen államsegélyes tanítót a hadházi ref. egyház, mely nagyon szép fejlődésnek néz eléje.

— Újabb adományok a Vöröskereszt javára. A Vöröskereszt napokkal kapcsolatban külön is folytak be természetbeni és pénzbeli adományok. Így a Magyar Bőripari Nyersanyagbeszerző és Elosztó Rt., valamint a Benyáts harisnyagyár nagyobbmennyiségű meleg ruhaneműt, a Debreceni Bérkocsi Társulat 3000 drb cigarettát, továbbá a Magyar Nemzeti Bank 50 pengőt, Lukács Andor 50 pengőt, Stahler Dániel 100 pengőt adományozott. Az adományokért hálás köszönetet mond a Vöröskereszt elnöksége.

— Az erdélyi református egyházkerület ingyen taníttat egy tanítójelöltet a Kormányzóhelyettes emlékére. Az erdélyi református egyházkerület ülést tartott amelyen Vásárhelyi János püspök bensőséges szavakkal adott kifejezést annak a mély részvétnek, amely az egész egyházkerület népét betölti a Kormányzóhelyettes halála felett. A tanács elhatározta, hogy vitéz Horthy István emlékét megörökíti és a református tanítóképző legkiválóbb növendékének teljesen ingyenes taníttatását biztosítja koszorúváltsága jeléül.

— Gömbös Gyula életéről filmet készítenek kormányralépésének tizedik évfordulója alkalmából. A filmen történelmi érdekességű jelenetek elevenednek meg.

— Az Olasz Kultúrintézet új ingyenes nyelvtanfolyamai kezdő, közép és haladó fokúak számára, 19-én kezdődnek. Beiratkozni lehet minden nap 15-ig délelőtt 11—1-ig, délután 5—7-ig. Hatvan-u. 2., I. emelet. Felvilágosítást a titkár ad. Telefon: 12—04.

— 40 évi szolgálat után nyugalomba vonult a hadházi ref. egyháztól Vida Károly énekvezér, aki értékes tevékenységet fejtett ki a több, mint egy emberöltő munkássága alatt. Állásának betöltése most került sorra. A pályázatok elbírálása a napokban történik meg.

Az idén is nagy lendülettel dolgoznak a tiszai öntözőrendszer továbbépítésén

A Magyar Vidéki Sajtótudósító budapesti jelentése szerint most látott napvilágot az Öntözési Hivatal ötödik évi munkásságáról szóló beszámoló, amihez Kállay Miklós írt először, aki miniszterelnökké történt kinevezéséig a Hivatalt vezette. Az előszó is megállapítja, hogy a háborús viszonyok miatt a Hivatal nem tudta előirányzott munkáját teljes mértékben teljesíteni, ám mégis hatalmas munkateljesítményt végzett.

A jelentés hangoztatja, hogy az idén összesen tízmillió pengő értékű munkát kívánnak befejezni. Jelentősen előrehaladt a hatalmas békésszentandrási vízlépcső és duzzasztó mű, továbbá a nagy hajózható öntözőcsatorna építése, de főleg az előkészítő tervezések és az öntözési kísérleti telepek fejlesztése. Sürgősség szempontjából első helyen áll a békésszentandrási vízlépcső befejezése, mert ennek üzembehelyezésével viziútihálózatunk több, mint száz kilométer hosszúságban növekszik és rendkívüli mértékben erősegíti majd a tiszántúli tájak egész gazdaságának fellendülését.

A második legsürgősebbnek jelzett munka a hódmezővásárhelyi öntözőrendszer szivattyútelepének építése. Ezt a telepet már a modern vízgazdálkodás elveinek megfelelően úgy építik, hogy fordított értelemben is dolgozhassék, vagyis necsak öntözővizeket tudjon a Tiszából kiemelni, hanem szükség esetén a belvizeket is el tudja szivattyúzni. Ha ez a hódmezővásárhelyi telep már az idén készen lett volna, negyvenezer katasztrális hold földet lehetett volna a belvízkároktól mentesíteni. Hasonlóképen szorgalmazza a Hivatal *a tiszafüredi öntözőrendszer területén a belvízrendezési munkálatok gyors befejezését.* Előrelátja a jelentés azt is, hogy a háború után a tervezett munkálatokat sokkal gyorsabb ütemben kell majd végrehajtani, mint ahogyan azokat eredetileg tervezték.

— 100 pengő beszerzési segélyt kaptak a hadházi ref. tanítók. A hajdúhadházi református egyház presbiteriuma 14 tanítója részére 100—100 pengő beszerzési segélyt szavazott meg és folyósított.

— Meghalt Kiss Erzsébet 19 éves debreceni tanyai leány, aki napokkal ezelőtt szerelmi bánatában marólúgot ivott. — Hat napig kínlódott, míg hetedikén reggel megváltotta szenvedéseitől a halál. Az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

— Kitiltottak Spanyolországból három angol lapot, a Times, Daily Mail s Daily Telegraphot.

— Shvoy Kálmán volt országgyűlési képviselő ügye a budapesti ítélőtábla elé került. Shvoy Kálmán ellen sajtó útján elkövetett rágalmazás és hamis vád címén tett följelentést Tukats Sándor szegedi főispán és dr Széchenyi István szegedi kir. közjegyző. A törvényszék 8 hónapi fogházbüntetésre ítélte Shvoy Kálmánt, akinek ügyében most kétnapos tárgyalást tart a ítélőtábla és ezután hoz ítéletet.

— A piarista gimnázium ifjúsága kegyelettel adózott a tizenhárom hős tábornok vértanuhalála évfordulóján. A „Révay Miklós Önképzőkör" emlékünnepélyén emlékbeszéddel, illetve szavalatokkal szerepeltek Kiss Lajos, Kiss Kálmán, Bozóky György, Melles Ödön VIII. oszt. tanulók és Ámon Sándor, Holczinger László VII. oszt. tanulók. — A „Prónay Antal Szavalókör" rendezte ünnepélyen Kerekes Sándor V. oszt., Berényi Dénes és Pálfy István IV. a) oszt. és Fábián Imre III. a) oszt. tanulók szerepeltek.

— Sósavval megmérgezte magát egy életunt asszony. Boross Jánosné Attila-tér 2. szám alatti lakos tegnap este lakásán sósavval megmérgezte magát. Eszméletlen állapotban találtak rá hozzátartozói, akik értesítették a mentőket. Borossnét kiszállították a belgyógyászati klinikára. Állapota súlyos, a maró folyadék összeroncsolta az életunt asszony száját és nyelőcsövét. Mivel a késő esti órákig nem tért eszméletre, nem lehetett kihallgatni végzetes tettének okára nézve.

— Az erjedő must gázfejlődése öt ember halálát okozta a felsőolaszországi Calzia falu egyik pincéjében.

* **Dr Naményi Gyuláné** gyorsíróiskolájában, gépíróiskolájában októbertől kezdő tanfolyam. Batthyány-u. 1.

* **Ön is boldog lesz,** ha sorsjegyet Szőllősinél vesz. Püspöki palota, udvarban.

— Negyedszázados jubileumát üli meg a hadházi Hangya Szövetkezet, mely október 18-án szép jubiláris ünnepséget rendez és ez alkalomból zászlót is avat. Az ünnepély a városháza nagytermében lesz, ugyanakkor vetített képes és műsoros előadást is rendeznek. Ez évben épült fel a 20 vagon terményt befogadó magtár és hatalmas góré is, melyhez a Hangya központ adott anyagi segítséget.

— Hústalan nap Amerikában. Az Egyesült Államok kormánya elhatározta, hogy hetenként egy hústalan napot vezet be. Ezen a napon sem a mészárszékekben, sem vendéglőkben és fogadókban nem szolgálhatnak ki húst.

— Érdekes adatokat közöl a Statisztikai Hivatal Magyarország népmozgalmáról. Júliusban 5557 házasságkötés történt, tavaly 6718, a csökkenés 1.4 százalék. Emelkedett az egy éven aluli korban elhalt gyermekek száma, de az 1—6 évesek közt is több a halálozás. Kevesebb a halálozási szám a hat évnél idősebbek között: 12.153, tavaly júliusban 13.336 volt. A természetes szaporodás 12.223-ról 9160-ra csökkent. Emelkedést mutatott a gümőkór, a vörheny, a roncsoló torokfolb, a vérhas, az agyvérzés, a tüdőlob, a rák és a béhurut okozta halálesetek száma. Vérhasban több mint százszázalékos az emelkedés, a szívbetegek is elszaporodtak.

— A világ legöregebb ekéje. Nincs még egy olyan mezőgazdasági szerszám, mely olyan hosszú multra tekinthet vissza, mint az eke. Egy hannoveri mezőgazdasági múzeumban található a világ legöregebb ekéje. Ez az eke több 1000 éven keresztül feküdt az iszapban, míg 1927-ben egy lőzegvágás alkalmával találtak rá az Aurich körzetében levő Walle közelében. Olyan faekéről van szó, mely Kr. e. időkből származik és 3500 éves multra tekinthet vissza. (MNK.)

— A világ legnagyobb tanoncműhelye Németországban. A német munkafront támogatása alapján Németországban nagy figyelmet szentelnek a tanoncifjúság hivatásképzésének. Ebből a célból a német iparban eddig 2000 tanoncműhely állíttatott fel, hogy 124.000 német tanoncnak a legjobb kiképzést biztosítsák és alkalmas munkahelyeket bocsáthassanak rendelkezésükre. Ezen műhelyek közül első helyen a népautógyár műhelye áll. Az egész üzem egy hatalmas tanoncműhely, melyben 700 tanoncifjú szakképzett vezetés mellett úgy egészségügyi, mint szociális és kulturális szempontok figyelembevételével a legkiválóbb kiképzésben részesül. (MNK.)

Egy lengyel menekült bigámia-pere

Az orosz GPU szerepe a kettős házassági ügyben

Lengyelország 1939-ben bekövetkezett összeomlása után Magyarországra menekült *Markov* Vladiszláv lengyel állampolgár, aki az internálótáborból való elbocsátása után Sátoraljaújhelyen telepedett le. Itt megismerkedett egy P. Ilona nevű varrónővel, akit azután meg is kért és akivel házasságot is kötött. Miután a menekülésekor semmiféle okmányt nem tudott magával hozni, az igazságügyminiszter felmentést adott az okmányok bemutatása alól és ennek a felmentésnek alapján kötötte meg a házasságot.

A házasságkötést azonban közhírré tették az összes magyarországi lengyel táborokban és nemrégiben jelentkezett Markovnak egy régi ismerőse azzal, hogy *Markov már 1929-ben házasságot kötött Lengyelországban.* Az ügyészség bigámia miatt vádat emelt Markov ellen, aki beismerte, hogy tényleg megházasodott 1929-ben, *felesége azonban a szovjet csapatok bevonulása után a GPU szolgálatába lépett, de mert nem találták megbízhatónak, 1940-ben borzalmas kínzások között kivégezték.* Ezt a hírt lengyel ismerősei hozták és ő csak ezután nősült meg újból, tehát nem követett el bigámiát. A bíróság most diplomáciai úton fordult a lengyel főkormányzósághoz annak megállapítása végett, hogy Markov első feleségét csakugyan meggyilkolták-e?

— Az Országos Magyar Sajtókamara ujságíró főosztálya és kiadói főosztálya 5—500 pengőt szavazott meg a Magyar Vöröskereszt most lefolyt gyűjtésének támogatására.

— Új üstökös. Murnos Ferrado chilei csillagász új üstököst fedezett fel, amely állítólag tízszerakkora mint a Halley-üstökös. Az új üstökös a jövő évben válik szabadszemmel is láthatóvá.

— Dr Beke András, a külügyminisztérium sajtóosztályának főtisztviselője 14 év óta megbecsült barátja a magyar sajtó munkásainak. — Beke András dr konzul most új munkakörbe lépett elő és a külügyminisztérium ujjászervezett kulturális osztályán kap igen jelentős és fontos beosztást.

— Kopenhágát vízözönelőtti fával akarják fűteni. Az egyik francia lap arról számol be, hogy a Nagy Belt medrének kimélyítésén dolgozó munkások Agersoétól nyugatra akadályba ütköztek és a búvárok megállapították, hogy a mederben hatalmas szálfák vannak, óriási erdő maradványai. A víz lehántotta a fák kérgét, de a törzsek acélkeménységűek. Néhány fatörzset felhoztak a felszínre és megállapították, hogy igen jól égnek. Vízözönelőtti tölgyfáról van szó a tudósok szerint. Az erdőség akkor merült víz alá, amikor a tenger elválasztotta Dániát Svédországtól. Tekintettel arra, hogy Kopenhágának igen nagy szüksége van tüzelőre, komolyan foglalkoznak a tengeralatti erdő kitermelésével.

— A szerb miniszterelnök lemondott. Belgrádi jelentés szerint Nedics Milán vezérezredes, szerb miniszterelnök súlyos beteg lett és ezért benyujtotta a német katonai hatóságoknál a lemondását. A német parancsnokság még nem döntött a lemondás elfogadása tekintetében.

— Rögtönítélő bíróság elé kerül Orsós Bogdán Ferenc kaposvári cigány-legény, aki a töröcskei erdőben fát akart lopni. Kovács Pál 62 éves erdőőr tettenérte, de a tolvaj rátámadt és fejszéjével agyonverte. A gyilkos cigányt akkor fogták el, amikor Som községben élelmet kért az egyik házban.

— Internálták Schützer Gyula pécsi szappangyárost és könyvelőnőjét szappanrejtegetési és árdrágítási ügy kapcsán a gazdasági életre káros tevékenység miatt.

— A képviselőház összeférhetetlenségi bizottsága csütörtökön Mezey Lajos elnöklésével tartott ülésén tárgyalta Hóman Bálint országgyűlési képviselőnek önmaga ellen bejelentett összeférhetetlenségi ügyét. A bizottság kimondotta, hogy ebben az ügyben összeférhetetlenség esete nem forog fenn.

— P. Ábrahám Gábor temetése Csütörtökön délután temették el P. Ábrahám Gábor ny. községi főjegyzőt. A díszravatalozó teremben koszorúk erdejében felállított ravatalt előkelő gyászközönség állta körül, melynek soraiban ott láttuk az elhunyt volt kartársait s nagyszámú barátait. Az elhunyt özvegye a halálesettől lesújtva maga is betegen feküszik és így a temetésen nem vehetett részt. A beszentelést dr Bánáss László prépost-plébános végezte. A beszentelés után gyászkocsira helyezték a díszes tölgyfakoporsót s a sírhoz kísérték.

— Dr Ruzsitska Istvánné temetése. Bensőséges részvét mellett előkelő gyászközönség jelenlétében temették el csütörtökön délután dr Ruzsitska Istvánné úrnőt a díszravatalozó teremből. Megjelentek a temetésen dr Zakariás József ny. orvosezredes, Koren Emil MÁV üzletigazgató, Tichy Antal ny. MÁV üzletigazgató, Réthelyi Rudolf MÁV főtanácsos, osztályfőnök, Hajdú László, Halmos Rezső, Kiss Arthur, dr Oszwald János MÁV tanácsosok, Bartha Sándor ny. MÁV főfelügyelő, Takács József nyug. MÁV tanácsos s igen nagy számú előkelőség, a MÁV filharmonikus zenekar tagjai nagyszámban. A beszentelést dr Bánáss László prépost-plébános végezte, nagy papi segédlettel. A beszentelés után a sírhoz kísérték a koporsót.

— Az Egyesült Női Tábor országos elnöke, vitéz Keresztes-Fischer Ferencné hazaérkezett hat napos erdélyi körútjáról. Utazásának célja az erdélyi gyermekotthonok látogatása volt.

— A növényeket cukoroldattal virágzásra lehet bírni, állapították meg a berlini biológiai intézetben. A beléndeknek egyik fajtájával kísérleteztek és a növény az injekció után bimbózni kezdett.

— Törökországban új választások lehetősége merült fel. Lehetséges, hogy az ankarai nagy nemzetgyűlés a téli szünet előtt elhatározza a választások megtartását.

— A főpincérek szélhámosa, Fülöp Gyula, önként jelentkezett a budapesti rendőrségen. 50.000 pengőt csalt ki vendéglősöktől, pincérektől azzal, hogy kávéházat vásárol és velük üzleti összeköttetésbe lép. Elmondotta, hogy szerelme sodorta bűnbe, egy Liliom-utcai feltűnően szép pincérlányt akart kitanítani dizőznek. 8000 pengő értékű ruhát csináltatott a lánynak, ékszerekkel elhalmozta. Fülöpöt letartóztatta a rendőrség.

— Munkásfőiskola Nagyváradon. Nagyváradról jelentik: A nemzeti munkaközpont kebelében működő népművelési bizottság háromhónapos időszakra tagozódó két munkásfőiskolát szervezett, amelyet szerdán nyitottak meg ünnepélyes keretek között. A megnyitó ünnepségen a főiskola vezetői mondtak beszédet.

A HAZÁÉRT

Massányi Tibor vívóbajnok hősi halált halt. Miskolcról jelentik: Miskolc és Borsod vármegye társadalmát mély részvéttel töltötte el az arcvonalról érkezett hír, hogy Massányi Tibor százados, többszörös vívóbajnok, Miskolc város és Borsod vármegye társadalmának közkedvelt és rokonszenves tagja a Don mellett vívott harcokban hősi halált halt. A tragikus hír osztatlan részvétet keltett. A gyászos eseményt még tragikusabbá teszi az a körülmény is, hogy a hősi halált halt Massányi Tibor százados két bátyja is hősi halált halt az 1914-es világháborúban.

Komoróczi és mindszentapáti Dudinszky Dezső tart. tizedes 36-ik életévében az orosz harctéren szeptember hó 28-án hajnali 3 órakor elhunyt.

Ifj. Tóth Albert, a hajdúszoboszlói KIE egyik legbuzgóbb tagja az orosz harctéren hősi halált halt.

GYÁSZROVAT

Horváth József nyugalmazott állami útmester, 78 éves, temetése pénteken délután négy órakor lesz a II. a) teremből róm. kat. szertartás szerint. Az engesztelő szentmiseáldozat szombaton reggel félnyolc órakor a római kat. templomban lesz. Csurka temetkezés. Kazinczi-utca 6.

T. Szabó István faesztergályos, 29 éves temetése pénteken délután 3 órakor lesz a II. a) teremből református szertartással. Lakás: Piac-utca 59. Csurka temetkezés.

Sáfrán István 2. havában elhunyt. Temetése ma délelőtt 11 órakor lesz a köztemető négyes teremből a református egyház szertartása szerint. Temetését Fehértói és Takács vállalata rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak, jóismerőseinek, akik felejthetetlen jó feleségem, nevelőanyánk, testvérem ravatalánál megjelentek, vigasztaló szavaikkal, ravatalára helyezett koszorúkkal, csokrokkal nagy bánatunkban osztoztak, fájó szívvel mondunk igaz köszönetet. Márton Gábor vasöntőmester.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejthetetlen jó gyermekem, néhai Molnár Gyula úszómester elhunyta alkalmából mély bánatunkban részvéttel osztoztak, ravatalára koszorút, csokrot helyeztek, ezúton mondunk fájó szívvel igaz köszönetet. Özv. Molnár Lajosné családjával.

— **Istentiszteletek ideje az orth. izr. templomban.** Pénteken délután 5.55 órakor, szombaton délelőtt 8 órakor, délután 5 órakor. Szombat kezdete 5.45 órakor kimenetele 6.55 órakor.

— **Tíz pengőért adta a zsírszalonna kilóját, öthónapi fogházbüntetés, iparengedélyelvonás lett a vége.** Horvát Ernőné szegedi piaci árust szeptember végén tettenérték az árellenőrző közegek, hogy a Délvidékről hozott csempészszalonnát kilónkint 10 pengős áron árusította, ezenkívül még húst is árusított maximális áron felül. Ügye most került a bíróság elé, mely bűnösnek mondotta ki Horvátnét árdrágító visszaélés vétségében és jogerősen öthónapi fogház- és 500 pengő pénzbüntetésre ítélte. Egyben elrendelte Horvátné iparengedélyének elvonását és kötelezte a vádlottat, hogy az el nem kobozható zsírszalonna értéke fejében 286 pengőt fizessen meg a kincstár részére.

20 kg. tökmagért egy kg. mosószappanra utalványt kapnak a termelők

Az illetékes kormányhatóságok intézkedése folytán a Futura felhatalmazást kapott, hogy minden 20 kg. szokvány minőségű tökmag átvétele ellenében egy kiló mosószappanra adjon ki utalványt a termelőknek.

A szappanutalványok 5 kilós és egykilós címletekkel készülnek. Az előbbiekre két kilót 14 napon belül, a hátralevő 3 kilót pedig havonként 1—1 kilós készletekben szolgáltatják ki, az utalványon feltüntetett helybeli szappankereskedők.

Az egykilós utalványok 14 napon belül válthatók be a közellátási miniszterium által minden községben kijelölt szappankereskedőnél.

A szappan kiszolgáltatása természetesen hivatalos áron történik. Tökmagot csak a Futura megbízottja, tehát nem a Hombár bizományosok és azok a kereskedők vásárolhatnak, akik erre a m. kir. ipari anyaghivataltól külön olajvásárlási engedélyt nyertek.

A vásárlási engedélyek a m. kir. ipari anyaghivatalhoz II ker. Fő utca 68. szám és az elsőfokú iparhatóságnál benyujtandó beadványok alapján nyerhetők el. A tökmag kiszedésére és a kezelés helyes módjáról részletes útmutatásokat ad a Futura, valamint a Levente Egyesület gazdasági szövetkezetének központja. Az említett útmutatók a Futura megbízottjától, vagy a Levente Egyesületeknél díjtalanul beszerezhetők.

A homokkerti Lónyai-utcai ügy körül

Felkérettünk a következő sorok közlésére:

Tekintetes Szerkesztőség. A most szönyegen levő homokkerti közérdekü ügyekkel valo nagymérvü elfoglaltságom miatt csak most jutottam hozzá, hogy b lapjuk szeptember 30-iki számában **Veréb Lajos** m. kir. kormánytanácsos, bőrgyáros és törvényhatósági bizottsági tag úr aláírásával megjelent és a Homokkerti Lónyay utca elzárásának állitólagos előzményeiről szóló cikkel érdemlegesen foglalkozzam. Mivel a cikkben igen átlátszó burkoltsággal az én személyem lett tendenciózusan támadva, kérem alábbi helyreigazító soraim szíves közlését.

Elsősorban is a kevésbbé tájékozottak részére szükségesnek tartom külön kiemelni, hogy cikk iró a szóban levő gyalogútat a homokkerti lakosságnak annakidején bizonyos ellenszolgáltatás ellenében, tehát nem ingyen engedte át. (A börgyár teljesen tönkrement, kerítéseit közadakozás útján és ingyen munkával kellett az érdekelt lakosságnak helyreállítani). Ez az egyesség tudomásom szerint írásba is foglaltatott, sajnos azonban telekkönyvileg biztosítva nem lett, dehát akkor senkisem gondolt arra, hogy a tulajdonos ezt a fontos közlekedési utat a lakosság nagy hátrányára, minden komoly ok nélkül minduntalan elzáratja, ami most már harmadizben történt meg.

Nem helytálló a cikkiró azon állitása, hogy annakidején én az utca rendezését elleneztem volna, ezzel szemben a valóság az, hogy mihelyt tudomásomra jutott, hogy az utca szabályozását cikkiró terve szerint (többek között a Veréb-féle 195.6 négyszögölnyi telek megvételével) és a felmerülő szabályozási költségeknek a homokkerti háztulajdonosokra való áthárításával kivánják megvalóstani, az ezt kimondó 316—935 Bkgy. és 379—935 Kgy. számú közgyülési határozatot — mint igen veszedelmes precedens alkotására vonatkozó kisérletet, többed magammal megfellebbeztem.

Abból, hogy a belügyminiszterium az általam szerkesztett és alaposan megindokolt fellebbezésnek helyt adott és a lakosságra nézve sérelmes határozatot 31324—IV.—1939. szám alatt megsemmisitette és a várost új eljárásra utasította, csak az tünik ki, hogy a köz érdekében helyesen jártunk el.

Határozottan vissza kell utasítanom Veréb Lajos úrnak azon gúnyos megjegyzését, mintha én a Homokkert protektorának tartanám magamat, mert én mindenkor csak egyenes és igaz úton járó, kötelességtudó adófizető polgárnak és békésszándékú városi lakosnak tartottam és tartom magamat, de mint ilyen is mindenkor ellene voltam és vagyok minden törvénytelenségnek, szabálytelenességnek, túlkapásnak, szóval minden közérdekellenes dolognak és visszásságnak. Amióta pedig Kormányzó Ur Őfőméltósága a „Nemzetvédelmi Kereszttel" való kitüntetésre tartott érdemesnek, még hatványozottabb mértékben tartom hazafias kötelességemnek hogy polgártársaim és a köz érdekében minden erőmet megfeszitve, úgy mint eddig, teljesen önzetlenül, teljes erkölcsi felelősségem tudatában, igaz magyar lélekkel tovább munkálkodjam. Erre különben a Nemzetvédelmi Keresztesek Rendjének szabályai is kötelesznek.

Azt is erélyesen vissza kell utasitanom, hogy Veréb úr személyemet korteskedéssel hozza összefüggésbe, mert én enélkül is részese lettem volna és vagyok most is polgártársaim bizalmának, amit bizonyit az is, hogy a legutóbbi városatya választáson, — erélyes tiltakozásom dacára — homokkerti és környéki 733 polgártársam tisztelt meg szavazatával és bár az elnyert póttagságról le is mondtam — többizben is kijelentettem választóim és többi itteni polgártásaim előtt, hogy lemondásom dacára változatlanul a közérdekért és jogos érdekeikért fogok dolgozni, mely igéretemnek becsülettel meg is feleltem és a jövőben is meg fogok felelni.

A mi pedig a támadás indító okát, a salakozást illeti, ezt kérésemre a város műszaki osztálya rendelte el, az anyag a lehető legalkalmasabb helyen, közterületen, a Lónyay utca gyepes részén helyeztetik el, senkinek útjában nincs, ezért nem áll az, hogy a börgyár kijáratánál forgalmi akadály keletkezett volna, vagy hogy Veréb úr tudta és beleegyezése (?) nélkül jogbitorlást követtem volna el. Ezen teljesen indokolatlan, mélyen sértő kifejezését a legerélyesebben visszautasitom, mert amint látható, hatósági rendelkezés hajtatott végre a kellő gondossággal és így nem is volt szükségem arra, hogy furfangos módon kilessem azt, hogy Veréb úr itthon van-e, vagy nincs, ezzel egyáltalán sohasem törödtem. A sikátornak salakkal való feltöltése már másnap megkezdődött volna, ha ezt Veréb úr annak elzárásával meg nem hiusította volna.

Még csak arranézve kivánom megnyugtatni a Homokkert lakosságát, hogy a jövőben már nem fordulhat elő azon szomorú állapot, hogy a szóbanforgó sikátort a hatóságon kivül bárki is lezárhassa, mivel városunk műszaki hatósága részéről errenézve megfelelő intézkedés történt.

Ezekután a Lónyay utca rendezése körül kifejlödött ügyet a magam részéről lezártnak tekintem, annál is inkább, mert az utca teljes rendezése, hatóságaink erélyes beavatkozásával, mindnyájunk igaz örömére most már a legsürgősebben megvalósul, amiért mi egy évtizeden át küzdöttünk.

Erdőssy Béla
„Nemzetvédelmi Kereszt"
tulajdonosa.
homokkerti háztulajdonos

— **Betörés elsötétítés ideje alatt.** Kosznovszky Fülöp 23 éves fialalember Szentendrén az elsötétítés ideje alatt betört a hajóállomás raktárába és onnan egy kosárban 19 kg. szőlőt, két dobozban pedig 18 kg. mosóport vitt magával. A rendőrség elfogta és átadta a kir. ügyészségnek. Statáriális bíróság elé került.

— **Az Egyesült Államok Haitermelési Hivatala** utasította a nagyobb aranybányákat, hogy hatvan napon belül szüntessék be üzemüket. A munkásoknak réz-, cink- és ólombányákban kell majd dolgozniok. (MTI)

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések. Andruk György postakocsis Hortobágyi halastó, leány Juliánna. Röth Sándor gyári munkás Csalogány u. 17. leány Magdolna. Weisz Mór alk. munk. Hatvan u. 51. fiú Béla. Dr. Lódi László orvos Nyirbátor, leány Márta. Bucsai József bádogos s. Károly F. J. út 62. leány Irén. Labanc János géplakatos s. Bem J. u. 2. leány Veronika. Bazsek József fodrász s. Péterfia u. 4. leány Rozália. Sándor Gyula városi tiszty. Szoboszlai úti bérház, leány Tünde. Kovács István máv. asztalos Szilvásújfalui u. 19. leány Klára. László Balázs kárpitos s. Ovoda u. 15. leány Mária. Veres György kertész, Teleki u. 16. leány Katalin, Bartaschovszky Viktor erdőmérnök Máramarossziget, leány Klára. Bódi Imre köműves s. Tánesics M. u. 46. fiú Imre. Tömösvári István kisbirtokos Vörösmarty u. 3. leány Mária. Daku János fm. N.-szepes 27. fiú Sándor. Bihari Jenő kisbirtokos Fáy d. 25. leány Róza. Nagy István bérkocsi tulajd. Káka u. 14. leány Katalin. Jäger János rakt. munk. Nyiregyházi u. 3. leány Mária. Nagy István rakt. munk. Mikepércsi út 28. leány Katalin. Hajnal László szikvízgyári üzletvezető Nagyvárad u. 6. fiú Csaba. Szücs András kisbirtokos Bellegelő 383. leány Ilona.

Eljegyzések: Helfrich István asztalos s. Csapó u. 41.—Sas Sára Rákóczi u. 27. Polyvás Sándor földbirtokos Sáránd—Polgár Rozália Szepességi u. 28.

Házasságok: Csórián Gábor gépkocsivezető s. Repülőtér—Zolnai Irén Bujdosó u. 4-b. Huszár János c. szakaszvezető Jókai u. 7.—Nagy Margit Vigkedvű M. u. 12. Milánkó Zoltán géplakatos s. Széchenyi u. 45.—Pál Erzsébet Viola u. 26. Nagy László rőfőskereskedő Szatmárnémeti—Ruskó Juliánna Bozzai u. 3. Vári József irodai alk. Budapest—Ambrus Erzsébet Cserepes u. 16. Kungler Ottó szobafestő s. Magoss György tér 26.—Virág Etelka Pacsirta u. 27. Friedmann Miklós műszerész s. Nyugati ucca 28.—Friedmann Aranka Budapest. Csortos Károly géplakatos s.—Bordán Etelka M.-pályi út 23. Kovács László bádogos s. Szatmárnémeti—Dvorszki Mária Gyöngyvirág u. 13. Bán Elek gimn. tan. Munkács—Sallay Marianna Wesselényi u. 2.

Halottak: Tamás Mária ref. 22 éves, Gróf Leiningen u. 39. Karsai Anna rk. 16 éves, Vigkedvű M. u. 6. Özv. Kratki Lajosné rk. 68 éves, K. Tóth u. 5. Kardos György ref. 63. éves, Uszó u. 11. Varga István ref. 2 hónapos, Bellegelő 138. Eszenyi József ref. 20 hónapos, Kadarcs u. 6. Dobi János ref. 5 hónapos, Gyulai u. 18. Erdei Juliánna ref. 3 hónapos, Hadházi telep. Vértesi Ferenc ref. 43 éves, Kishegyesi út 40. Varga Jolán rk. 6 éves, Nyiracsád. Kovács Sándor ref. 56 éves, Wesselényi u. 111. Vámos Imre ref. 60 éves, H.-sámson. Dr. Oláh Lajos táblai elnök ref. 61 éves, Széchenyi u. 9. Dr. Ruzsitska Istvánné rk 63 éves, Széchenyi u. 20. P. Ábrahám Gábor rk. 65 éves, Kálvin tér 3. Sz. Nagy Sándor ref. 79 éves, Kishegyesi út 40. Seres Imre rk. 22 éves, Poroszló. Schödel Ágnes rk. 3 éves, Pulszky u. Krausz Erika izr. 1 hónapos, Vendég u. 34. sz. Varga Irén ref. 2 éves, ePsti u. 4. Horváth József rk. 77 éves, Kazinczy u 6. Keppich Béla izr. 62 éves, Ferenc J. út 43. Vass Imre ref. 65 éves, Csapó u. 17. Sáfrán István ref. 1 hónapos, N.-hegyes 2. Balogh Kálmánné ref. 31 éves, Botond u. 7. Gombácsi Sándor ref. 85 éves, Kishegyesi út 40. Szabó Antal rk. 22 éves, Repülőtér. Nagy Juliánna ref. 82 éves, Kishegyesi út 40. Özv. Kiss Józsefné ref. 86 éves, Kishegyesi út 40. Szalai Teréz ref. 18 hónapos, Szolyori u. 31. Vojniczki Eszter ref. 1 hónapos, Kórház u 3. Steiner Edit izr Népház.

— **Százegy esztendeig élt Sopron legöregebb embere** Altman Mihály. Nagy részvét mellett temették el.

— **Kisajátítják Szlovákiában a lefoglalt zsidó háztulajdont.** Pozsonyból jelentik: A legközelebbi időben megkezdik a Szlovák állam által lefoglalt zsidó háztulajdonok kisajátítását. Ez a vagyon kétmilliárd korona értékü.

— **Budapesten** rövidesen bevezetik a húsjegyrendszert. Egyelőre csak a fővárosban lesz húsjegy.

— **Segitséget kérne a nemes szivü emberbarátoktól egy idősebb, önhibáján kivül elképzelhetetlen nyomorba jutott keresztyén úrinő,** hogy rendesen felöltözve elfoglalhassa az állást, amit talán sikerül megkapnia, mert így lerongyolódva képtelen keresethez jutni. Adományokat S. O. S. jeligére a kiadóba kérne és előre is leghálásabban köszöni.

— **Razzia a nyiregyházi cukrászdákban.** A közellátási felügyelőség ellenőrző razziát tartott a nyiregyházi cukrászdákban, mert sok panasz érkezett, hogy az anyagárak emelkedését az ottani cukrászok nagyrésze rendszerint az adagsúly csökkentésével igyekszik ellensúlyozni. A sütemények súlya ugyanis nem lehet kevesebb mint az árrögzités idején volt. Ezek szerint a mignon sütemények darabja legalább 3 dekagramm, a desszertek 4 deka, a tortaszeletek 6 deka, a krémmel vagy cukormázzal bevont torta szeletek darabjának legalább 6 és fél dekagramm súlyúnak kell lenni. A nyiregyházi cukrászok nagyrésze nem tartotta be ezeket a rendelkezéseket és sokkal kisebbek voltak a sütemények a megengedett súlynál. Ezek a cukrászok a rendőri büntetőbíró elé kerülnek. A közellátási felügyelőség rendelkezése folytán a sütemények árát jól látható helyen a cukrászdákban ki kell függeszteni.

— **Fizetése egytizedének megtakarítására kötelesznek minden amerikai polgárt.** Kényszertakarékossági törvényjavaslatot tárgyal legközelebb a washingtoni parlament. A törvényjavaslat szerint az amerikai kereső polgárok a háború végéig bármilyen címen élvezett jövedelmük, fizetésük vagy munkabérük egytizedét kötelesek kölcsönként átengedni az államnak. A kölcsön rendesen kamatozik, de a háború tartama alatt a kamatokkal sem jehet rendelkezni. Az indokolás rámutat arra, hogy az államkincstár háborús kiadásai milliárd és milliárd dollárt juttatnak magánosok kezéhez ugyanakkor, amikor a vásárolható áruk mind ritkábbakká válnak. Ha tehát az állam nem veszi vissza legalább részben a fölös pénzmennyiséget, akkor minden hivatalos intézkedés ellenére is szükségszerűen kialakul a zugkereskedelem s a megélhetés elviselhetetlenül drágul. A pénzmennyiség szaporitásával szemben egyetlen orvosságnak a kényszertakarékosság kínálkozik. Emlékeztetnek arra, hogy Németország már hónapokkal ezelőtt bevezette a „vastakarékosságot", amely minden német munkásnak megadja a módot arra, hogy az ellenségeskedések tartama alatt munkabérének egy részét odakölcsönözze az államnak. Elvben minden munkás havonként 26 márkát adhat kölcsön. A vastakarékosság ugyan nem kényszertakarékosság, de állandó propagandával hivatalosan mozditják elő.

Gyapju hósapkák
megérkeztek a
Cserkészbolt
lerakatába Csapó u. 1.
Alföldi pa ota. Telefon: 16-78.
Ct. Fehér Sándor

A közönség szava

Levél Nagybányáról

Nagybányán, a Kossuth Lajos téren állok és gyönyörködöm a zászlódíszbe öltözött házak, valamint a templom felé haladó magyarruhás gyermekek táborán.

Október 6-ika van, a zászlóknak Debrecenben soha nem látott mennyiségét lengeti a szél. Van, ház, amelyen kilenc lobogót számláltam meg, kettőt a háztulajdonos, hetet az üzlettulajdonosok tüztek ki. A tér aránylag nem nagy, mégis 68 lobogó leng a teret övező házakon s ezt nem parancsszóra, hanem nemzeti érzésből tüzték ki. Ugyanez a helyzet az utcában is. Egy rövid utcában jóval több a lobogó, mint nálunk Debrecenben egy hosszú utcában.

A debreceni háziurak és üzlettulajdonosok ide jöhetnének tanulni, miként kell a házakat fellobogózni.

Nagybánya, 1942 okt. 6. Hazafias üdvözlettel *H. S. K*

— **Száz éve jelent meg Petőfi első verse és 100 évvel** ezelőtt írta Vörösmarty Mihály a Fóti dalt. Az érdekes irodalmi dátumról a Kisfaludy Társaságban Voinovich elnök emlékezett meg.

SPORT

Bizonytalan a DVSC összeállítása a vasárnapi szekelyföldi Máv. mérkőzésre

A DVSC csapata hosszú idő óta először összeállítási gondokkal küzd. Eddig az volt a probléma, hogy az egyenértékű játékosok közül kit hagyjanak ki, míg most B. Nagy és Orosz letiltása, több játékos formahanyatlása és egyesek katonai szolgálata miatt előállt az a helyzet, hogy például a hátvédposztra komoly gondot okoz a vezetőségnek megfelelő játékos állítása.

A DVSC vezetősége bízik abban, hogy Csokai és Tisza szerepeltetésére engedélyt kapnak. Ebben az esetben valószínűleg Kaposi, Csokai, Serfőző közvetlen védelemmel és Tisza, Mester, Zilahy fedezetsorral állnak fel. Külön kérdőjel a támadósor, ahol Szilárd, Szabó, Szilágyi, Mihók, Sidlik összeállítás a legvalószínűbb, bár szó van Szilágyi, Mihók, Szabó, Sidlik, Kopjári, esetleg Szilágyi, Mihók, Szabó, Serfőző, Sidlik kombinációról is, ebben az esetben Zsidik vagy Pásti játszana hátvédposzton A mérkőzést, mely 4 órai kezdettel kerül lejátszásra a Stadionban, Egresi nyiregyházi játékvezető vezeti.

A Székelyföldi MÁV elleni mérkőzés egyik érdekessége lesz hogy a debreceni közönség viszontlátja Takacsit, a D. Villanygyár egykori válogatott csatárát, aki Debrecenből a Törekvésbe, majd a BSzKRT csapatába került. Takácsi az Sz MÁV jobbösszekötője és segédedzője.

A Mátyás-csoportban nagy érdeklődés kíséri a Marosvásárhelyi SE—Kolozsvári MÁV mérkőzést. Ezenkívül a CsAK—Bástya, Nagybányai SE—MPMTE mérkőzések lesznek. A Békéscsabai Törekvés pihen — a DVSC ellen szerzett babérain.

Bővül a svájciak elleni válogatott keret, a legközelebbi edzésre Vághy szövetségi kapitány meghívja Sárvárit, Fuszekeet és Marosvárit. Csodálatosképpen csak éppen Kolláthot nem akarják meghívni, aki pedig ma a legjobb formában levő jobbösszekötőnk.

Az NB I-ben Kolozsvár—Kispest, Törekvés—Gamma, Elektromos—Vasas, Ferencváros—DiMÁVAG, Haladás—Nagyvárad, Újvidék—SzBTC, Szeged—Újpest, Csepel—Szolnok mérkőzések lesznek.

Lendvai vasárnap már játszik is a Losonci AFC csapatában, ahova a Gamma kölcsönadta, a Kassai VSC ellen

Országos céllövőverseny lesz szombaton és vasárnap Debrecenben a Diószegi-úti sporttelep kispuska lőterén. A versenyt a Debreceni Postás Sport Egyesület céllövőszakosztálya rendezi és azon az ország számos jeles céllövője indul.

*

Kerületi atletikai verseny lesz szombaton és vasárnap az egyetemi sporttelepen. Ezúttal a váltó- és csapatbajnokságokat rendezik meg.

KÖZGAZDASÁG

Mezőgazdák termelési jutalma

Mint már többször közöltük, a vonatkozó rendelet értelmében az a birtokos, aki az 1943. év tavaszán vetett termények terméseredményét fokozza az által, hogy e tavaszi termények alá az őszi szántást ez év őszén *legkésőbb az 1942. évi december hó 31. napjáig legalább 15 cm. mélyen elvégzi,* az őszi szántással megmunkált terület után katasztrális holdanként 10 P termelési jutalomban részesül, feltéve, hogy az 1942. évi őszi vetés területe (őszi gabona, takarmánynövény, ipari növény) nem kisebb az előző évi őszi vetésterületnél.

A rendelet 2. §-a szerint futóhomok talajon végzett őszi szántásért a birtokos jutalomban nem részesül. Futóhomok talajnak minősül a dákodó birtokos pillangós virágú zöldtrágyanövény, valamint pillangós virágú takarmánynövényt az 1942. évi augusztus hó 15. napjától az 1943. évi május hó 15. napjáig elvetette és az 1942. évi őszi vetésterülete az előző évi őszi vetés területénél nem kisebb.

A rendelet 3. §-a kimondja, hogy az 1. és 2. §-ban foglaltak szerint megállapított termelési jutalmon felül a birtokos katasztrális holdanként 10 P jutalomban részesül *az 1942. évi őszén kenyérgabonával (búzával, rozzsal) elvetett azon területe után, amely meghaladja az 1941. évi őszén (kenyérgabonával, búzával, rozzsal) elvetett területet.*

Az a birtokos, aki a termelési jutalom kifizetését kívánja, *az 1. és 3. §-ok esetében az 1943. évi január hó 15. napjáig a 2. §. esetében az 1943. évi május hó 31. napjáig köteles a közélelmezési ügyosztály gabona irodájában (Piac u. 28. Dobozi úti járó földszint) kapható bejelentő lapot kitölteni, aláírva ugyanott beadni.*

*

Debreceni takarmányárak: széna 6.66—7.90, búzaszalma 4.20 cukorrépa 11—11.20, takarmányrépa 7.50—8, fehér tök 11.50—12.50, veres tök 3.50—4.50.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Jánosi magánnyomozó bizalmasan nyomoz, megfigyel. Virág-utca 21. Telefon 23-78. 985 10 10

Gálocsy legrégibb nyomozóirodája országosan ismert. Zöldfa-utca 3. T.: 28-72. 371 11. 9

LEVELEZÉS

„Nyugdíjas" jeligére levél van a kiadóban, kérem átvenni. 379

HÁZASSÁG

Nyugdíjas intelligens asszony 50 év körüli nyugdíjas úriember ismeretségét keresi házasság céljából. Levelet „Márta" jeligére a kiadóba kér. 378

ALKALMAZÁST nyer férfi

Feles konyhakertészt keresek belsőségi területre Honvédtemető-u. 6. 432 vv.

Fodrászsegéd azonnal beléphet. Szeleczky, Petőfi-tér 12. 1448

Házmesternek házaspár felvételik Csapó-utca 86. 386

Egy fiatal fodrászsegéd felvételik. Szent Anna-u. 14. 381

Ügyes kifutó felvételik. Vermes Sándor, Piac 38. 1455

ALKALMAZÁST keres férfi

Nyugdíjas, szerényigényű, eljárónak vagy elárusítónak ajánlkozik. Cím a kiadóban. 374

ALKALMAZÁST nyer nő

Fodrászkisasszonyt felvesz Bíró Deák Ferenc 26. 1421

Trafikba elárusítónőt felveszek 400 P óvadékkal. Szepességi-u. 23. 400

Zsidó kisleány kétéves gyerek mellé keresteltik. Érdeklődni Simonffy-u. 13. Földsz. 2. 392

Fodrászkisasszonyt vagy férfit felveszek. Nagyházy, Mester-u. 3. 1452

Felveszek szoptatós dadát. Piac 46. Szövetüzlet. 388

Ügyes, jómegjelenésű kiszolgáló kisasszonyt azonnalra keresek. Monoky csemegeüzlet, — Piac 30. 387

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Bejárónőt felveszek — azonnalra. Halász Sándor, Timár-u. 52. II. em. 397

Bejáró mindenes felvételik. Kiss cukrászda, Bathyány 26. 1450

AJÁNLAT

Szőrmehundákat olcsón készít, javít, alakít Kőváry szűcsmester, püspöki palota. 1232 12. 22

Szappannak való zsírt szappanra becserél Pál János szappanosmester, Kölcsei-u. 8. 1737 1. 19

Önkéntes urak! Egyenruhájukat Tegdes olcsón gyorsan elkészíti. Kálvin-tér 19. püspöki palota. 1978 11. 20

Megtanít önmagát, át dolgoztatja ócska padlanját, Nagy papianosmesternél, Sas u 2. 1975 10. 20.

Bundáját divatosan készíti Katona Vilmos szücsmester, Simonffy u 2 sz telefon: 12-32 124 12 2

Cianoztasson, vizsgáltasson Kissel, Méliusz tér 7 Telefonhívó 19-77 MEGA borozó. 86 11. 15

Varrógép, kerékpárjavítást jótállással vállalok, hívásra jövök. Véter, csere, eladás. Csapó-u. 101. 551 11. 7

Órajavítás, ócska órát veszek, eladok. Schiffmann, Vendég-u. 7. Kisállomásnál. 1942 11. 4.

Legolcsóbban fest, tisztít Weisz kelmefestő, Arany János-utca 29. Kereszlépület. 1900 vv.

Drapériás függönyöket hosszú rojttal 25 P-től, valódi klöpli csipkeszövet, impriméanyagokat, Rothermere 36 8 12. 1

Törött gramofonlemezért 2 pengőt fizetek, Villanykörtecsere 30 filiér. Bíró, Hunyadi 22. 1662 12. 17

Cianoztasson Csala cianozó vállalattal. Lakásvizsgálatok felelősséggel. Rákóczi 9. Telefon 14-27. 300 11. 8

Ékszerkészítés, javítás, — fogaranyat, ékszert vesz Poliák Endre ékszerész, Hatvan 2. 299 1. 8

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, fogaranyat legmagasabb árban veszek. Fränkl Piac-u 73. 984 12 10

Fáy arcképmes tégelyt visszavesz Grósz Nagy Ferenc patika, szi. ház mellett. 22 11. 4

Boros pincét keresek bérbe csak nagyobb befogadó képességű pincékre kérek ajánlatot a kecskeméti borozóba — Dégenfeld téren. 773

Gyermek hócipőt, teherét kifogástalan állapotban 23, 24, 25 nagyságban veszek. Címet a kiadóba kérem. 303 vv.

Tört aranyat, ezüstöt, brilliánst magas árban veszek. Takács Sándorné, Piac 66. 393 1. 9

OKTATÁS

Dr Naményi Gyuláné Szentendrei Olga gyorsíró gépíróiskolája Bathányi u. 1. szám. Eng. 6475. Telefon: 20-77. Államvizsgára előkészítés, vasúti kedvezmény. 634 11. 30

Nyelvmestert keresek, aki szláv nyelvekre eredményesen tanítana. Cím a kiadóban. 311

TÁRS

Hölgyfodrásztársat keresek. Cím a kiadóban. 1451

Jól jövedelmező iparom megkezdéséhez 6000 P-vel szabadon rendelkező nő vagy férfi esendestársat keresek. Cím a kiadóban. 391

HANGSZER

Bécsben képesített zongorahangoló olcsó, lelkiismeretes munkát végez. Ebenstein, Csokonai 17 308 10 25

Zongorahangolást 15 éves kiváló képzet ségel vállalok. Vargyas Nap-u. 17. 522 1. 3

RÁDIÓ

Rádiót javíttasson, alakíttasson évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerésznél, Csapó 84. Telefon: 32-54. 1630 11. 19

Hangszóróval egybeépített rövid-, közép-, hosszúhullámú hangos rádió sürgősen eladó. Toldi-u. 15. 333

BÚTOR

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat udvari bútorüzletemben. Brilliné, Piac 71., udvarban. 476 12. 30

Modern halo. kombinált szoba, konyhaberendezés nencser, recamie, fotel eladó Hatvan u. 27. 1724 10. 18

Antik hálóbútor eladó. Értekezni Piac 22. házfelügyelő. 397 vv.

Antik garnitúra, könyvszekrény, rekamie, modern háló, ebédlő, kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1505 3. 16

Szalontükör, könyvállvány, használt szalongarnitúra eladó. Könyök 4. 377

Szép hálóbútor azonnal eladó. Ugyanott konyhabútor és szalon. Bethlen-u. 40. 1456

LAKÁST KERES

Kettő-, háromszobás modern lakást keres gyermektelen házaspár, átalakítást, fatarozást elvállalom vagy 6 hónapot előre fizetek. — Cím a kiadóban. 379

ÜZLET, MŰHELY, RAKTÁRHELYISÉG

Raktárnak alkalmas pincehelyiség kiadó. — Értekezni lehet Piac-u 41. Posztóüzlet. 395

Üzlethelyiség kiadó — TTóth Árpád-utca 9. Értekezni lehet Piac-u. 41. Posztóüzlet. 394

LAKÁSCSERE

Eleserélném sürgősen Garai-utcában levő háromszobás, komfortos, első bérű lakásomat négy- vagy ötszobás, magasabb bérű lakásért is. Dr Takács, Lorántffy-u. 2. 385

Eleserélném első emeleti központi fűtéses háromszobás lakásomat hasonló négy- vagy ötszobással. Érdeklődni Sas-utcában Magyarossy csemegeüzletben. 364

BÚTOROZOTT SZOBA

Bútorozott szoba fürdőszobahasználattal kiadó magános nőnek. Werbőczy-u. 6. Udvarban jobbra. 325

ELVESZETT

Elveszett a vasúti hídtól Varga és Bathyány utcán menve 2 drb belső kerékpár ócska gumi. Kérem a megtalálót jutalom ellenében a Honvédtemető 25 alá leadni. 396

VEGYES

Jó érett istállótrágyát keresek amelyet udvarából díjtalanul elszállítanék. Címeket a kiadóba kérem leadni. 371

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Használt, de jó állapotban levő fekete férfi télikabátot eladó. Lorántffy-utca 3. Baloldal. 398

Eleserélném kiűnő 41 és 43-as tiszti cipőimet hasonló civil cipőkre. Széchenyi 41. 389

Egy női téli kosz üm álmeneti kabát és férfi télikabát olcsón eladó Cím: Arany János-u. 54. I. em. 4. 383

INGÓSÁG ELADÁS

National regisztráló pénztár eladó elektromos meghajtású, tételes összeadó, nyolc különböző műveletet végez, a legjobb üzemképes állapotban, megtekinthető a kecskeméti borozóban, Dégenfeld téren. 772

Értékes vásznait ágynemüre, kelengyére felelősséggel varrjuk, hímezzük saját tervezőnk előrajzolásaival. Favorit, Csapó 24. 1098 10 21

Rókamié, asztali, porszívógép, dupla ágyterítő, börtalpú 36-os cipők eladók. Külsővásártér 18 Fatelep. 401

HÁROM darab jókarban levő cserépkályha eladó. Érdeklődni 3—4 között 23-39 telefon. 390

Espresso, alighasznált, minden felszereléssel eladó. Marx, Piac-u. 44. 1454

GAZD. ESZKÖZÖK

Eladók boroshordók különböző nagyságban, ölgyfakádak 200 literről 1000 literig. Nap-u. 4. 351

Boroshordók eladók. Kassa-út 16. 376

Boroshordók, ötvenhatvan hektoliternyi, használt, de hibátlan, tiszta, azonnali töltésre alkalmas állapotban eladók. Hunyadi-utca 10. 399

Jókarban levő erős gazdasági szekér eladó. Eötvös-u. 36. 375

ELADÓ HÁZ

Andrássy-út 83. egy holdas szőlő kétszobás házzal eladó Értekezni vasárnap délután Pap ügyvédnél Iparkamara 1063 vv.

Eladó 3 éves Tegez-u 54. számú azonnal beköltözhető **ház** P 2600 ért, valamint a Balaton utca 40. számú ház 1100 négyszögöl földdel Kecskeméten Károly Ferenc József-út 14 Kálmanczhelyi fatelepen. Telefon 11-48 Vasárnap Komlóssy-u 58. 3+

Elköltözés miatt eladó Tegez-u 21 sz. alatti ház 10 éve fennálló ingatlanú fűszerüzlettel azonnal beköltözhető lakással Érdeklődni ugyanott, 2+

Külsővásártér 15 sz. 826.60 négyszögöl telek két lakással, nagy raktárakkal eladó Cím a kiadóban 6+

ELADÓ HÁZHELY

Létai-út 49. számú ház ezerhétszáz négyszögöl szőlővel és gyümölcsösei együtt házhelyeknek is eladó. Bőveobet ugyanott, 293

Eladó 300 négyszögöl gyümölcsöskert, villatelek Vénkertben. Értekezni Eötvös 26. 323

Széchenyi-utca 83. sz. nagyobb telek egyvagban eladó. Cím megtudható a kiadóhivatalban. 4+

HÁZHELY eladó Hajdúszoboszlón, Rákóczi-utca 74. sz. alatt az állomás közelében 690 négyszögöl. Szurmay-utca 1. sz. alatt, a fürdőtől nem messze 425 négyszögöl. Értekezni lehet mindkét telek ügyében Hajdúszoboszló, Rákóczi-u. 74. 1675 vv.

ELADÓ FÖLD

Eladó szőlő épülettel Bocskai-kertben. Értekezni Szalkai-u. 3. 232

ELADÓ ÁLLATOK

Szimultánozott mangalica süldők eladók — Honvédtemető u 6 121 vv.

Törzskönyvezett nagyon szép angoranyúl eladó. Széchenyi-u. 29 245

Egy tenyészkoca és egy 4 hónapos kocamalac eladó. Megtekinthető 12—2 óra között Mikszáth-u. 78. 332 v

Szerkesztésért felelős: PALFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: ifj. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető SZIGETHY KÁROLY